

Parlamentul Republicii Moldova

STENOGRAMA
ședinței plenare a Parlamentului Republicii Moldova
din ziua de 30 martie 2018
SUMAR

1.	Prezentarea raportului cu privire la activitatea Consiliului Coordonator al Audiovizualului din Republica Moldova în anul 2017 de către domnul Dragoș Vicol, președinte al Consiliului Coordonator al Audiovizualului. Nr. 156 din 01.02.2018	4 – 43
2.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre cu privire la raportul anual al Consiliului Coordonator al Audiovizualului pentru anul 2017. Nr. 44 din 22.02.2018	43 – 50 51 – 52
3.	Din lipsă de cvorum, Moțiunea simplă asupra politicii interne în domeniul sănătății și protecției sociale a populației, realizate de ministrul sănătății, muncii și protecției sociale, doamna Svetlana Cebotari, se consideră respinsă. Nr. 91 din 20.03.2018	52 – 57

Ședința începe la ora 10.07.

Lucrările sînt prezidate de domnul Andrian Candu, Președintele Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Vitiuc și domnul Valeriu Ghilețchi, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Bună dimineața.

Dragi colegi,

Vă rugăm frumos, să vă luați locul.

Secretariatul,

Vă rugăm, să ne anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la ședința Parlamentului, din totalul celor 101 deputați, și-au înregistrat prezența 94 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Groza Sergiu – cerere, Pistrinciuc Vadim – cerere, Voronin Vladimir – cerere, Cernat Vladimir – cerere, Gutium Artur – cerere, Nichiforciuc Eugeniu.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Vă rog frumos, dragi colegi, să vă luați locul. Și înainte de a începe ședința plenului, vă rog să onorăm Drapelul de Stat. (*Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.*)

Dragi colegi,

Astăzi, ședința plenului este dedicată pentru două subiecte, celor două subiecte și primul este **raportul cu privire la activitatea Consiliului Coordonator al Audiovizualului din Republica Moldova pentru anul 2017**. Este vorba despre proiectul cu numărul de înregistrare 156 din 1 februarie 2018. Și un proiect de Hotărâre cu privire la raportul anual al Consiliului Coordonator al Audiovizualului pentru anul 2017, nr. 44 din 22 februarie 2018.

Bineînțeles, astăzi, îi avem în sala plenului pe membrii Consiliului Coordonator al Audiovizualului și echipa cu care au venit. Bineînțeles, este președintele Consiliului – domnul Dragoș Vicol, pe care îl și invităm la tribuna principală pentru a începe audierea raportului.

Înțeleg că sînt deja chestiuni de procedură?

Rog frumos, domnule Carpov.

Domnul Eugen Carpov:

Eu vă mulțumesc, domnule Președinte.

Eu vreau, de procedură, să anunț următorul lucru. Noi, săptămîna viitoare, avem ședința Comitetului Parlamentar de Asociere Republica Moldova – UE și vreau să rog colegii, toți membri acestui comitet ca imediat după finalizarea ședinței plenare de astăzi să ne întrunim pentru o ședință organizatorică și să definitivăm aspectele care țin de această ședință.

Eu, dacă îmi permiteți, voi citi lista membrilor părții moldovenești a acestui comitet, pentru că s-au făcut schimbări și ca toți să țină minte că sînt parte a acestui comitet. Deci vicepreședinți domnii: Ghimpu și Vreamea,

și ca membri ai acestui comitet sînt domnii: Oleg Cuciuc, Alexandr Nesterovschi, Grigore Novac, Corneliu Padnevici, Serghei Sîrbu, Violeta Ivanov, Inna Șupac, Ion Balan, Victor Mîndru, Gheorghe Mocanu și Tudor Deliu. Aceștia sînt membrii pe care îi așteptăm imediat după ședința în biroul 114.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Dragi colegi,

Vreau în același context să vă anunț că lucrările Comitetului Parlamentar de Asociere cu Uniunea Europeană vor avea loc în ziua de joi, data de 5 aprilie, de dimineață, de la ora 9.00 sau 10.00, dacă nu greșesc, pînă la prînz, iată de ce, cel mai probabil, ședința plenului o s-o facem de la ora 14.00. Dar la acest subiect noi o să mai revenim în cadrul ședinței Biroului permanent.

Domnule Boțan,

Vă rog frumos, de procedură.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

În conformitate cu Regulamentul Parlamentului, vă propun să utilizați prevederile articolului 46 alineatul (3) pentru completarea ordinii de zi din 30 martie 2018 cu audierea autorității naționale de integritate, care, conform legii, prezintă plenului Parlamentului anual, pînă la data de 31 martie, Raportul său de activitate.

În adresa comisiei acest raport nu a parvenit, dar pe site-ul Parlamentului acesta este publicat. Și, respectiv, considerăm că atunci cînd autoritatea se conformează legii și prezintă asemenea rapoarte ar fi cazul ca Parlamentul să facă același lucru.

Deoarece ați declarat că controlul parlamentar este o prioritate în acest an pentru activitatea parlamentară, ar fi cazul să respectăm legislația în vigoare și să audiem acest raport. Să nu se întîmple, la fel, ca și cu raportul de ieri al CNA-lui.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

Domnule Ghimpu,

Vă rog frumos, de procedură.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Ce ține de anunțul domnului Carpov. Eu sînt unionist și vă rog funcția de vicepreședinte s-o dați la socialiști, că ei sînt mari „intieurosocioeuropeni”.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Vă rog frumos, dragi colegi, de procedură, dacă aveți chestiuni de organizare, să nu mai pierdem timpul în zădar.

Vă rugăm frumos, domnule Vicol, poftiți.

Domnul Dragoș Vicol – președinte al Consiliului Coordonator al Audiovizualului:

Bună ziua, onorat Plen.

Am onoarea, în calitatea mea de președinte al Consiliului Coordonator al Audiovizualului, să prezint atenției dumneavoastră Raportul activității Consiliului Coordonator al Audiovizualului pentru anul 2017.

Înainte de a trece, propriu-zis, la prezentarea raportului, trecerea în revistă a celor mai importante momente, aș vrea să vă aduc la cunoștință că sînt însoțit de extraordinara mea echipă de la Consiliul Coordonator al Audiovizualului, care se află în dreapta mea, este vorba de membrii Consiliului Coordonator și șefii de direcții din cadrul subdiviziunii.

Astfel, încît ținînd cont de faptul că sîntem un organ colegial, dacă vor exista anumite întrebări mai speciale sau mai particulare care vor necesita aprofundarea subiectului, nu ezitați să-mi adresați respectivele întrebări și eu îi voi implica după caz și pe colegii mei, membri ai CCA și membri ai Aparatului.

Onorat Plen,

Eu sînt ferm convins de faptul că domniile voastre aveți întreaga pregătire necesară pentru a aprecia la justa valoare activitatea Consiliului Coordonator al Audiovizualului pentru anul 2017, dar în aceeași măsură sînt ferm convins de faptul că aici există diverse viziuni, ținînd cont de faptul că Parlamentul Republicii Moldova este forul suprem al țării, care deci prevede enunțarea celor mai importante viziuni politice.

Unica mea rugăminte, înainte de trecerea în revistă a celor mai importante momente din activitatea organului regulator în domeniul audiovizualului din țara noastră, este ca întrebările, care vor fi ulterior adresate după parcurgerea raportului, să se focuseze, dacă este posibil, pe activitatea noastră concretă în anul 2017 și pe modalitățile legale care derivă din prevederile Codului audiovizualului și, dacă este posibil, să nu

fiu implicat în discuții de ordin politic sau de ordin care extrapolează activitatea propriu-zisă a organului nostru audiovizual.

Onorat Plen,

În perioada de referință, Consiliul Coordonator al Audiovizualului s-a convocat în 34 de ședințe publice, în cadrul cărora a adoptat 246 de decizii, care au fost, respectiv, publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. În vederea asigurării transparenței în procesul decizional și a activității instituției pe pagina web oficială, au fost publicate toate deciziile, precum și 59 de comunicate de presă cu caracter informativ.

La 1 ianuarie 2018, pe piața serviciilor media audiovizuale din Republica Moldova erau atestați 183 de deținători de licențe și autorizații de retransmisie, dintre care: 67 de autorizații de retransmisie și licențe de emisie pentru distribuitorii de servicii, 61 de licențe de emisie pentru serviciile televizate și 55 de licențe pentru serviciile radiofonice.

Pe parcursul anului trecut, CCA a eliberat 19 autorizații de retransmisie, dintre care: 5 pentru primul termen de activitate și 14 pentru următorul termen de activitate. Au fost reperfectate 40 de autorizații de retransmisie: 29 prin aprobarea noilor oferte a serviciilor de programe retransmise, 10 prin schimbarea ariei de acoperire a studioului, una prin schimbarea adresei juridice. La inițiativa titularilor, CCA a retras 12 autorizații de retransmisie.

Totodată, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a eliberat 36 de licențe de emisie, dintre care: în urma reperfectării – 14 licențe de emisie, prin concurs – 3 licențe de emisie și fără concurs – 19 licențe de emisie, dintre acestea ca urmare a cererilor de prelungire de drept – 5 licențe de emisie, a cererilor de cesiune – 9 licențe de emisie și a solicitărilor de eliberare a licenței de emisie – 5.

CCA a declarat nevalabile 31 de licențe de emisie: 9 la solicitarea radiodifuzorului, 11 ca urmare a reperfectării prin schimbare a adresei juridice, 10 ca urmare a cesiunii, una prin schimbarea genului de activitate.

În rezultatul procedurii legale, prevăzută de Codul audiovizualului, Consiliul a suspendat, la solicitarea radiodifuzorului, două licențe de emisie și a retras 10 licențe de emisie, dintre care: 8 la solicitare și 2 pentru lipsa de activitate. Concomitent, au fost reperfectate condițiile a 32 de licențe de emisie.

De asemenea, în anul 2017, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a anunțat în concurs 7 frecvențe radio rămase disponibile, precum și cele venite prin aviz de la Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor.

Drept urmare, au fost distribuite 3 frecvențe radio, un post de radio și-a extins aria de emisie, un post de radio a primit licența de emisie pentru noul termen de activitate și un post de radio nou pentru etnia romă.

Ținem să menționăm că „Romano Patrin FM” este primul post de radio pentru comunitatea romă care-și propune să promoveze drepturile, limba, cultura și tradițiile romilor în Republica Moldova.

În contextul reformelor în domeniul audiovizualului cu privire la majorarea produsului audiovizual autohton în serviciile de programe ale radiodifuzorilor, CCA a aprobat 152 de concepții generale ale serviciilor de programe ale instituțiilor de media audiovizuale din țară. Deci în raportul desfășurat există o descifrare concretă pentru fiecare zonă.

Tranziția la televiziunea digitală.

În vederea asigurării tranziției de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră, ceea ce a realizat un șir de acțiuni concrete după cum urmează:

Participarea activă în cadrul grupului inter...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Vicol,

Cer scuze.

Vă rog frumos.

Domnul Dragoș Vicol:

... creat pe lângă...

Domnul Andrian Candu:

Domnule președinte,

Am impresia că colegii nu sînt interesați de raport. Dacă colegii nu sînt interesați de raport, atunci poate trecem la sesiunea de întrebări-răspunsuri sau, în general, încheiem ședința plenului. (*Rumoare în sală.*)

Dragi colegi,

Vă rugăm frumos, liniște.

Domnul Dragoș Vicol:

De acord.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Cine nu are chef de lucru poate să iasă din sala plenului, bineînțeles, renunțînd la salariul pentru ziua de astăzi.

Domnul Dragoș Vicol:

Eu atunci mă voi strădui să trec la momentele...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Dragoș Vicol:

... care, din perspectiva mea, sînt mai sensibile pentru a fi prezentate opiniei dumneavoastră.

Monitorizarea serviciilor de programe și controlul activității instituțiilor audiovizuale privind respectarea legislației naționale în vigoare.

Activitatea de monitorizare a conținutului programelor și emisiunilor difuzate de posturile de televiziune și de radio s-au axat pe două direcții prioritare: supravegherea respectării legislației în domeniul audiovizualului și examinarea sesizărilor venite în adresa consiliului în legătură cu conținutul programelor audiovizuale.

Astfel, pe parcursul anului 2017, CCA a monitorizat 37 de posturi de televiziune și radio, fiind descifrate 10 mii 409 ore de emisie. În baza sesizărilor parvenite la CCA, au fost monitorizate 21 de posturi de televiziune și radio și descifrate aproape 100 ore de emisie.

Monitorizarea serviciilor de programe au cuprins un spectru larg de tematici și aici chiar voi insista să le trec în revistă, să le enumăr:

- Protejarea patrimoniului lingvistic și cultural național;
- Protecția minorilor;
- Respectarea condițiilor de plasare a publicității;
- Asigurarea egalității de șanse și accesului la serviciile de programe a persoanelor cu nevoi speciale;
- Respectarea concepției generale a serviciului de programe;
- Monitorizarea campaniei electorale;
- Respectarea moralității și demnității umane;
- Asigurarea echilibrului și pluralismului politico-social.

Pentru nerespectarea normelor legale din domeniul audiovizualului, CCA a sancționat 24 de radiodifuzori, aplicînd 60 de sancțiuni, 34 de avertizări publice și, respectiv, 26 de amenzi.

Întru asigurarea accesului populației la serviciile de programe și în scopul supravegherii respectării cadrului legislativ, în activitatea distribuitorilor de servicii pe parcursul anului trecut a fost monitorizată activitatea a 75 de distribuitori de servicii din municipiile Chișinău, Bălți și raioanele Republicii Moldova.

În mod repetat a fost verificată activitatea a 10 distribuitori de servicii din cauza atestării anumitor carențe. Rezultatele monitorizării au atestat că mai mulți titulari de autorizații de retransmisie nu respectă, din păcate, oferta serviciilor de programe retransmise aprobată de CCA.

În consecință, 33 de distribuitori de servicii au fost sancționați pentru că au admis derogări de la legislația audiovizuală, fiind aplicate, în consecință, 42 de sancțiuni, dintre care 9 avertizări publice și 33 de amenzi.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a sesizat organele afacerilor interne privind activitatea ilegală a 3 rețele clandestine de retransmisie a posturilor TV în mai multe localități și a solicitat sancționarea persoanelor care se fac vinovate de astfel de acțiuni.

Per ansamblu, pentru încălcarea normelor din domeniul audiovizualului, autoritatea, pe parcursul anului 2017, a aplicat un total de 102 sancțiuni pentru 124 de radiodifuzori și 33 de distribuitori de servicii.

În perioada de referință, Consiliul Coordonator al Audiovizualului și-a exercitat rolul autorității de reglementare pe domeniul de competență prin elaborarea bazei normative secundare specifice în concordanță cu prevederile legislației în vigoare și în vederea realizării angajamentelor asumate de autoritățile Republicii Moldova în cadrul Planului de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere „Republica Moldova – Uniunea Europeană” și ce rezultă din alte tratate internaționale.

CCA a adoptat decizia cu privire la modificarea și completarea Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisii digitale și a autorizațiilor de retransmisii digitale pentru utilizarea multiplexurilor, asigurarea accesului persoanelor cu deficiențe de auz și văz la serviciile de programe audiovizuale, difuzarea mesajelor privind modul sănătos de viață și concepția privind reflectarea campaniei electorale la referendumul local din 19 noiembrie 2017.

Pe parcursul anului, Consiliul a examinat și avizat 21 de proiecte de acte legislative și normative venite în adresa instituției spre avizare.

Un element important în activitatea noastră a vizat și promovarea politicilor de susținere a radiodifuzorilor în producerea programelor autohtone.

CCA, în calitatea sa de promotor al extinderii produsului audiovizual autohton în serviciile de programe ale radiodifuzorilor, în vederea asanării calității și a conținutului emisiunilor difuzate, a alocat resurse financiare din fondul de susținere a radiodifuzorilor pentru perfectarea abonamentelor la produsele media pentru mai mulți radiodifuzori locali în calitate de suport informativ menit să profesionalizeze procesul de realizare a serviciilor de programe, cât și susținerea producerii emisiunilor autohtone de interes public prin organizarea a două concursuri de selectare a proiectelor de programe audiovizuale.

În raport o să vedeți descifrarea concretă care sînt acei radiodifuzori și care sînt tematicile respective pentru care au fost alocate prin concurs sumele respective.

Transparența proprietății mass-media.

În conformitate cu prevederile articolului 66, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a publicat pe pagina web oficială 31 de declarații pe propria răspundere reprezentate de radiodifuzori.

Conform modelului declarației pe propria răspundere cu privire la asigurarea transparenței proprietății, radiodifuzorii privați sînt obligați să facă publice următoarele informații: denumirea, adresa și datele de contact ale administrației, lista cu numele proprietarului/propietarilor, după caz, beneficiari și datele privind cota lor de participare la capitalul social, lista membrilor Consiliului și/sau numele administratorului, numele realizatorilor producătorilor de programe sau de emisiuni, semnalele postului de radio, simbolul postului de televiziune.

Un alt aspect important ține de măsurarea cotelor de audiență.

Anul trecut, în aprilie, a fost publicată în Monitorul Oficial Legea pentru modificarea și completarea Codului audiovizualului, care a fost completat cu un nou articol 66¹, care stipulează expres: „Măsurarea cotelor de audiență se efectuează de către o companie selectată în baza unei licitații transparente cel puțin o dată la 5 ani, conform procedurilor și condițiilor stabilite printr-un regulament aprobat de CCA”.

În acest context, vreau să aduc în atenția dumneavoastră informația că autoritatea audiovizuală a inițiat un amplu proces de elaborare a regulamentului respectiv care a fost supus consultărilor publice cu toți jucătorii la acest amplu proces în primul trimestru al anului curent și ulterior urmează a fi aprobat, sperăm, pînă la sfîrșitul primăverii.

O chestiune importantă, care a intrat în atenția noastră, a vizat și nivelul sunetului în cadrul serviciilor de programe audiovizuale. În acest context, CCA avînd în vedere experiența altor state europene care aplică recomandările respective cu privire la nominalizarea intensității sonore și limita superioară permisă a semnalelor radio adoptate de forurile internaționale, urmează să definitiveze recomandările pentru radiodifuzorii și distribuitorii de servicii aflați sub jurisdicția țării noastre cu privire la intensitatea sonoră în programele audiovizuale.

Percepția noastră este că dacă nu vor exista expres stipulate amenzi în noul Cod al audiovizualului, care sperăm să fie adoptat pînă la finele acestei sesiuni legislative, atunci recomandările pe care noi încercăm să le punem la dispoziția radiodifuzorilor nu vor fi suficient de eficiente. Din această cauză, noi vom depune în continuare tot efortul ca să fim cît mai vocali și să vă convingem pe dumneavoastră ca în noul Cod al serviciilor media audiovizuale să se conțină inclusiv prevederi care vizează amendarea celor care nu respectă repetat Regulamentul cu privire la intensitatea sonoră în programele audiovizuale.

Am avut o activitate intensă și în ceea ce vizează consolidarea relațiilor bilaterale în domeniul audiovizual cu instituțiile naționale și audiovizuale.

Și încă câteva clipe, deci cel mult două minute vă mai rețin atenția. Realizarea angajamentelor în domeniul mass-media audiovizuale asumate în Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere „Republica Moldova – Uniunea Europeană pentru anii 2017–2019”.

În acest context, CCA a întreprins toate măsurile necesare pentru realizarea acțiunilor trasate în Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere „Republica Moldova – Uniunea Europeană pentru anii 2017–2019”.

Am recomandat radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția țării noastre mediatizarea cu titlu gratuit a spotului video social informativ privind tranziția de la televiziunea analogică terestră la cea digitală.

Am adoptat și o decizie cu privire la accesul persoanelor cu deficiențe de auz și văz la serviciile de programe audiovizuale și abrogat în consecință o decizie care nu mai era actuală la acest capitol.

Un lucru important vizează faptul că am desfășurat două concursuri de selectare a proiectelor de programe audiovizuale în vederea acordării resurselor financiare pentru producere din fondul de susținere a radiodifuzorilor, în total 25 de proiecte de programe audiovizuale.

Am monitorizat un total de 31 de posturi de televiziune cu privire la respectarea prevederii Deciziei CCA cu privire la accesul persoanelor cu deficiență de auz și văz la serviciile de programe audiovizuale.

Am monitorizat alte 23 de posturi de televiziune la capitolul respectării drepturilor copiilor, în conformitate cu legislația în vigoare, pe o perioadă de 5 zile fiecare, inclusiv zilele de weekend.

Am desfășurat 3 seminare zonale cu genericul „Noile modificări la legislația audiovizuală, protecția consumatorului de programe și dezvoltarea produsului autohton” pentru a introduce cât mai multă claritate pentru radiodifuzori.

Am desfășurat, cu suportul Consiliului Europei, un training foarte util de instruire pentru jurnaliștii și editorii de la instituțiile mediatice audiovizuale cu genericul „Dreptul omului în cadrul serviciilor audiovizuale” la care au participat aproape 100 de jurnaliști și editori de la posturile de radioteleviziune, aflate sub jurisdicția Republicii Moldova. *(Gălăgie în sală.)*

Și, în sfârșit, o ultimă informație cu caracter tehnic vizează faptul că autoritatea noastră, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, a selectat, prin concurs, doi candidați pentru suplinirea unei funcții vacante de membru al Consiliului de Observatori al Companiei „Teleradio-Moldova”, pe care i-a înaintat Parlamentului Republicii Moldova, astfel încât domniile voastre ați avut posibilitatea să-l selectați pe cel mai important.

În calitate de concluzie, aş vrea doar un alineat să menţionez că, în vederea asigurării unui dialog constructiv cu societatea civilă, cu radiodifuzorii, cu distribuitorii de servicii şi jurnaliştii, CCA a continuat practica de a organiza seminarele zonale pentru deţinătorii de licenţe de emisie şi autorizaţii de retransmisie. De asemenea, în conformitate cu acţiunile stipulate în PNA, a fost organizat seminarul respectiv de care am menţionat mai înainte.

Şi o informaţie utilă, cu caracter statistic, vreau să v-o aduc în atenţia dumneavoastră. La 1 ianuarie 2018, în Republica Moldova erau atestaţi 183 de deţinători de licenţe şi autorizaţii de retransmisie, dintre care în domeniul televiziunii: 23 – în domeniul televiziunii prin eter; 8 – în domeniul televiziunii prin satelit, inclusiv 3 difuzate prin eter; 34 de servicii de programe distribuite doar prin reţelele de cablu, inclusiv 1 difuzat şi prin eter.

Ar mai fi multe lucruri de raportat, dar sper să elucidăm aspectele care nu au fost înţelese pe deplin sau care necesită a fi definitivate printr-un răspuns în cadrul runde de întrebări din partea domniilor voastre. *(Rumoare în sală.)*

Mulţumesc onoratului Plen pentru atenţia de care a dat dovadă, ascultându-mi raportul de activitate.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulţumim foarte mult, domnule preşedinte Vicol.

Vă mulţumim foarte mult.

Dragi colegi,

Înainte de a trece la runda de întrebări-răspunsuri şi, bineînţeles, la celelalte elemente de procedură, în mod tradiţional, noi păstrăm anumite reguli, atunci când facem astfel de audieri, stabilim un timp pentru sesiunea de întrebări-răspunsuri, după care stabilim şi care este perioada sau, mai bine zis, modalitatea luărilor de cuvânt ca, ulterior, şi votul hotărîrii de Parlament. Iată de ce, dacă nu sînt alte obiecţii, v-aş propune ca sesiunea de întrebări-răspunsuri să fie maximum 60 de minute.

Sîntem la 10.30, pînă la 11.30, ca, ulterior, să urmeze raportul comisiei.

După luările de cuvânt, cîte un reprezentant din partea fiecărei fracţiuni parlamentare sau grup parlamentar şi, ulterior, votul.

Dacă nu aveţi nimic împotrivă sau prin vot...

Cine este pentru a respecta o astfel de procedură, vă rog frumos să vă pronunţaţi prin vot.

Vă mulţumesc foarte mult.

Majoritatea colegilor au susţinut o astfel de procedură.

Și trecem atunci la sesiunea de întrebări-răspunsuri pînă la 11.30.

Și o primă întrebare – din partea doamnei Zotea.

Vă rugăm frumos.

Doamna Alina Zotea-Durnea:

Mulțumesc frumos, domnule Președinte.

Domnule președinte,

Spuneți-mi, vă rog, la 19 noiembrie 2017 a avut loc referendumul de demitere a primarului municipiului Chișinău.

Cunoaștem că asupra acestui proces au fost realizate două rapoarte de monitorizare, în urma cărora au fost avertizate mai multe televiziuni de reflectare negativă a unuia dintre subiecți și acesta era Dorin Chirtoacă.

Spuneți-ne, vă rog, care sînt acele televiziuni care au fost avertizate de instituția pe care o conduceți?

Domnul Dragoș Vicol:

Mulțumesc foarte mult.

O să vă prezint un raport complet, ca să aveți o imagine, din punctul meu de vedere, exhaustivă.

Deci după cum ați menționat, în noiembrie 2017 în municipiul Chișinău a avut loc referendumul local privind revocarea domnului Dorin Chirtoacă.

Noi am aprobat o concepție privind reflectarea campaniei electorale respective și, ulterior, autoritatea noastră a monitorizat principalele buletine informative ale următoarelor posturi de televiziune.

Dacă îmi permiteți, o să le trec în revistă pe toate: „Moldova 1”, „Prime”, „Canal 3”, „RTR Moldova”, „Publika TV”, „TV 8”, „Accent TV”, „ProTV Chișinău”, „Jurnal TV”,... „ITV”, îmi cer iertare, „Ren Moldova” și „NTV Moldova” – la capitolul respectării legislației electorale, avem în vedere Codul electoral, Codul audiovizualului și Concepția privind reflectarea campaniei electorale la referendumul local privind revocarea domnului Chirtoacă din funcția de primar general al municipiului Chișinău din 19 noiembrie.

În acest sens, au fost elaborate și prezentate două rapoarte de monitorizare ce au cuprins următoarele perioade: 27 octombrie – 5 noiembrie și 6–19 noiembrie.

Posturile TV, care n-au reflectat campania electorală echilibrat și echidistant, au fost sancționate – 7 avertizări publice și 3 amenzi.

Eu am să rog, dacă dumneavoastră îmi permiteți, fiindcă nu am indicat aici și chiar nu mai țin minte, nu din rea-voință, care au fost acele posturi, am s-o rog pe colega mea, dacă permiteți, doamnă Zotea, să mă

ajute ca să-mi spună care sînt acele 7 posturi care au fost sancționate cu 7 avertizări publice și cu 3 amenzi.

Vă rog, doamnă Elena Crîșmaru, dacă îmi permiteți.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă rugăm frumos.

Poftiți.

Doamna Elena Crîșmaru – șef adjunct al Direcției generale licențiere, autorizare și monitorizare din cadrul Consiliului Coordonator al Audiovizualului:

Bună ziua!

Posturile care au comis derogări în perioada de reflectare a campaniei electorale de demitere a domnului Dorin Chirtoacă, primarul general, deci posturile care au comis derogări sînt: „Prime”, „Canal 3”, „RTR Moldova”, „Publika TV”, „Accent TV”, „ITV”, „NTV Moldova”.

Deci cu avertizare publică au fost sancționate următoarele posturi: „RTR Moldova”, „Accent TV”, „ITV”, „Ren Moldova”, „NTV Moldova”, „Prime” – o sancțiune; „Publika TV” – o sancțiune și „Canal 3”; cu amendă în valoare de 5000 de lei a fost sancționat postul de televiziune „RTR Moldova”; cu amendă în valoare de 10 mii de lei au fost sancționate posturile de televiziune „Accent TV” și „NTV Moldova”.

Acestea sînt sancțiunile... care au fost sancționate posturile de televiziune de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului în perioada de reflectare a campaniei electorale.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Doamnă Zotea,

Dacă aveți precizare sau a doua întrebare.

Vă rugăm frumos.

Doamna Alina Zotea-Durnea:

Deci să înțelegem că în acest an ne mai așteaptă a doua campanie?

Probabil că, tot aceste televiziuni vor continua denigrarea asupra candidatului, să zic, PL, așa cum a fost și anterior cu... sau ceea ce s-a întîmplat anterior cu Dorin Chirtoacă. (*Gălăgie în sală.*)

Domnul Dragoș Vicol:

Eu sper să nu aveți dreptate, să nu continue această practică, fiindcă, cel puțin, avertizarea și aplicarea unor sancțiuni prevede disciplinarea acestor posturi și eu sper să aibă un comportament în conformitate cu

Codul de conduită a radiodifuzorilor și să nu calce pe aceeași greblă. Cel puțin, dorința mea este aceasta.

Doamna Alina Zotea-Durnea:

Problema este că campania durează 30 de zile. Este foarte ușor pentru o televiziune să plătească acea amendă de 5 mii de lei și, în continuare, să facă acea denigrare în 30 de zile și să mai plătească o altă amendă.

Acum revin la a doua întrebare.

Domnule președinte,

La prelungirea licenței, avem televiziuni care sînt doar pe hîrtie. Însă, noi vedem că are loc prelungirea licenței, chiar dacă aceștia nu activează.

Spuneți-ne, vă rog, sau explicați-ne cum are loc acest fapt? Fiindcă dumneavoastră sînteți cei care coordonați, cel puțin, aveți misiunea de a urmări ceea ce fac acei deținători de licențe.

Domnul Dragoș Vicol:

Mulțumesc foarte mult.

Deci noi, pe de o parte, înțelegem foarte bine că nu toți radiodifuzorii, indiferent că activează în capitală sau activează în municipii sau în localități, dispun de posibilități financiare egale. Din această cauză ei legal dispun de o perioadă prin care își pot suspenda pentru o anumită perioadă activitatea, însă prelungirea unor licențe nicidecum n-o putem face, în lipsa unei activități cronice, dacă nu activează cu permanență.

Ei ne notifică pe noi – Consiliul Coordonator al Audiovizualului, beneficiază de o perioadă în care... sînt varii motive, doamnă Zotea, fie din punct de vedere tehnologic, fie din punct de vedere financiar, ei ne notifică că-și vor întrerupe activitatea pentru 3 luni, pentru o altă perioadă. Însă, noi nu le prelungim dacă observăm că există toate datele concrete care atestă faptul că ei nu vor activa în permanență. Țsta este răspunsul meu.

Noi ne străduim, totuși, să le acordăm, regulamentar, un termen de grație, poate își revin, din punct de vedere financiar, sau identifică anumite fonduri din partea partenerilor de dezvoltare, fiindcă a nu prelungi licența, asta presupune, în fond, că nu-i mai permitem... nici o șansă nu-i mai oferim pentru a activa. Din această cauză, încercăm să fim condescendenți în limitele legale și ne străduim să prelungim licența doar dacă avem întreaga convingere că acest post de televiziune sau radiodifuzor va activa.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Ultima precizare, vă rog frumos, doamnă Zotea.

Doamna Alina Zotea-Durnea:

Mulțumesc.

Domnule președinte,

Puneți atunci condiții mai stricte, fiindcă, de altfel se înțelege că aceștia au o activitate ascunsă. Fiindcă cunoaștem că ei au dreptul la două licențe și, poate între timp, mai deschid o televiziune sau le transmit acele licențe pentru alți deținători și cei care își permit, într-adevăr, un capital financiar ca să le dețină.

Domnul Dragoș Vicol:

Mulțumesc mult.

O să ținem cont.

Mersi mult.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, doamnă Ciobanu, vă rugăm frumos.

Poftiți.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule Vicol,

Dacă tot vorbim despre securizarea spațiului informațional autohton, ce a făcut Consiliul Coordonator al Audiovizualului pe acest segment în 2017? De ce ultima monitorizare la capitolul respectării principiului echilibrului social-politic în cadrul emisiunilor transmise din Federația Rusă de către posturile de televiziune autohtone a fost realizată tocmai în 2015? De ce nu ați continuat monitorizările inclusiv în 2017?

Domnul Dragoș Vicol:

Mulțumesc foarte mult pentru întrebarea adresată.

Eu chiar la modul real sînt preocupat de aceste... împreună cu colegii mei de contracararea oricăror tentative de manipulare, oricăror tentative de dezinformare, indiferent de unde vin, că vin din Federația Rusă sau vin din alt spațiu geografic.

Vreau să vă spun că explicația mea este una simplă, nu știu dacă este una care o să vă aranjeze, dar este una simplă: pînă a intra în vigoare ultimele amendamente la Codul audiovizualului în ceea ce vizează securizarea spațiului informațional, amenziile care puteau fi aplicate erau, cer iertare de acest eufemism, aidoma unei frecții la un picior de lemn, deci practic nu erau pe potriva gravității, ceea ce se întîmpla. Avem acum prevederi intrate în vigoare din data de 12 februarie care permit, într-adevăr, afișarea unei atitudini și adoptarea unor măsuri, care, într-adevăr, sper eu să fie eficiente.

Însă, pentru mine, vreau să vă spun cu maximă sinceritate, este foarte important ca amenzile cu caracter pecuniar să fie ultima instanță atunci când vedem că, într-adevăr, postul respectiv de televiziune nu s-a debarasat de aceste reflexe și continuă să recidiveze la capitolul plasării unor produse retransmise din țările care nu au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră, nu provin din statele care sînt din Uniunea Europeană, Canada, Statele Unite.

Aceasta este explicația mea, fiindcă amenzile respective plus gradualitatea lor, doamnă Ciobanu, avertizare publică, amenzi de 5 mii de lei, contestarea lor în hățișurile justiției, pur și simplu, exista un efort care nu se merita de a fi supus, ținînd cont de faptul că, practic, nu exista nici o finalitate.

Asta este opinia mea subiectivă pe care eu o împărtășesc. Acum CCA-ul are, din punctul meu de vedere, acele pîrghii și ați observat că un post de televiziune și mai mulți distribuitori de servicii deja au fost amendați, chiar dacă acest lucru nu-l spun cu mare plăcere, ci ținînd cont de faptul că a afișat o atitudine ostentativă și nici măcar nu a recunoscut că a comis aceste derogări.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Doamnă Ciobanu,

Vă rugăm precizare sau a doua întrebare.

Doamna Maria Ciobanu:

A doua întrebare, domnule președinte.

Se cunoaște că una din obligațiile legale ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului este încurajarea liberei concurențe. Spuneți-mi, vă rog, ce a făcut Consiliul Coordonator al Audiovizualului pentru a încuraja libera concurență pe piața mass-media din Republica Moldova? Enumerați, vă rog, domnule președinte, acțiuni concrete și rezultatele acestora.

Domnul Dragoș Vicol:

Doamnă Ciobanu,

Eu chiar aș fi vrut ca, într-adevăr, noi să avem printre prerogativele noastre și asemenea atribuții, însă, din păcate, Consiliul Concurenței este cel care gestionează acest domeniu sensibil. Printre prevederile actualului Cod al audiovizualului, nici măcar colateral nu am putut identifica, cel puțin, eu și colegii mei, anumite atribuții decît de a sensibiliza Consiliul Concurenței. Și, drept dovadă, cunoașteți că mai multe posturi de televiziune au sesizat, au sensibilizat Consiliul Concurenței că nu au acces la

piața de publicitate și au solicitat Consiliului Concurenței să se pronunțe, astfel încât să facă lumină.

Noi am discutat și cu partenerii noștri din societatea civilă, din păcate, repet încă o dată, sîntem privați de dreptul de a interveni pe această dimensiune. În ceea ce vizează mediul concurențial în domeniul audiovizualului, chiar dacă el este distinct și nu poate fi suprapus cu domeniul concurențial, de exemplu, pe piața farmaceutică sau a pietrelor prețioase ș.a.m.d., el rămîne, din păcate, la latitudinea Consiliului Concurenței. Și nu știu dacă noi, în afară de a sensibiliza, de a fi mai vocali, avem chiar posibilități și pîrghii reale de a influența acest domeniu.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, ultima precizare, dacă aveți, doamnă Ciobanu.

Doamna Maria Ciobanu:

Dați-mi voie să nu fiu de acord cu dumneavoastră, domnule Vicol, fiindcă prin definiție Consiliului Coordonator al Audiovizualului trebuie să supravegheze libera concurență.

Și o concluzie, domnule Vicol, eu am spus-o în comisia de profil că ceva s-a schimbat în bine, dar mai este foarte mult. Și problema constă în faptul, domnule Vicol, fiindcă nu este un secret pentru nimeni din această sală că toți membrii Consiliului Coordonator al Audiovizualului au fost numiți pe criterii politice. Și chiar așa, domnule Vicol, ajunși acolo, toți sau majoritatea, ar fi corect să spun, ați devenit trandafirii. Atunci cînd veți scăpa de partizanatul politic, veți veni cu un alt raport și în ședința de plen a Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Dragoș Vicol:

Doamnă Ciobanu,

Eu îmi cer iertare, dumneavoastră m-ați votat pe mine. Și să înțeleg că a primat criteriul politic cînd m-ați votat și nu profesionalismul. Asta-i ca o precizare.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Poate și doamna s-a „trandafirit” între timp? (*Rîsete și rumoare în sală.*)

Domnul Dragoș Vicol:

Dar cum nu ține de mine? Eu am zis că am fost votat...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Doamnă Șupac,

Veți avea posibilitatea să puneți întrebări.

Domnul Dragoș Vicol:

Nu intru. Am zis, fiindcă a fost făcută o aserțiune politică și am răspuns ceea ce cred. Eu nu vin să-mi pun mască, ca să nu comentez.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnul Dragoș Vicol:

Dar sîntem într-un dialog. De ce dumneavoastră doriți...? (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Vă rugăm frumos...

Domnul Dragoș Vicol:

Nu, am fost ales ca să reglementez domeniul audiovizualului, nu ca să răspund la întrebări.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Vicol...

Domnul Dragoș Vicol:

Asta și fac, doamnă Bodnarenco. De ce nu îmi dați voie să mă expun dacă am o opinie?

Domnul Andrian Candu:

Domnule Vicol,

Vă rugăm frumos, nu intrați în polemici. Numai răspundeți la acele întrebări, care dau eu posibilitatea să vi le pună.

Domnul Dragoș Vicol:

Am înțeles.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Spatari,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Mihaela Spatari:

Mulțumesc.

Domnule Vicol,

În fiecare an, în raportul Consiliului Coordonator al Audiovizualului este inclus un compartiment care este dedicat activității audiovizuale pe

teritoriul regiunii transnistrene. În maximum o pagină, în fiecare an, noi vedem enunțată aceeași problemă, și anume faptul că autoritățile din autoproclamata republică transnistreană gestionează audiovizualul din regiune în absența unei coordonări cu instituțiile de profil din Republica Moldova, fiind perturbate serviciile de programe ale radiodifuzorilor, prin difuzarea pe frecvențe neautorizate, care sînt incompatibile din punctul vedere electromagnetic cu cele care sînt eliberate de Consiliul Coordonator al Audiovizualului. Aceeași problemă o regăsim și în raportul din 2015, aceeași problemă o regăsim și în raportul din 2016, însă în 2017 această problemă este diferențiată și situația este descrisă ca una alarmantă.

Prima întrebare este: cum și în ce s-a schimbat situația din 2015 pînă în 2017, pentru că o descrieți diferit?

Și a doua întrebare ține de: cîți dintre cetățenii care locuiesc în dreapta Nistrului, în apropierea zonelor necontrolate, recepționează posturile de televiziune care sînt difuzate în zona transnistreană?

Domnul Dragoș Vicol:

Mulțumesc, doamnă Spatari.

Eu am să mă strădui foarte succint să răspund la prima întrebare. Prima întrebare vizează, dumneavoastră afirmați și aveți perfectă dreptate, că de la un an la altul tendința este una mai îngrijorătoare și au obținut niște valențe alarmante în raportul pentru 2017. Vă dau dreptate. De la un an la altul, dacă problema devine cronică, sigur că se acutizează.

Ceea ce pot să vă asigur eu, este că noi depunem toate eforturile necesare, și nu e o figură de stil cînd spun acest lucru, pentru a încerca în instanțele de judecată, fiindcă acolo am ajuns, să determinăm ca toți radiodifuzorii și distribuitorii de servicii care nu se subordonează legal unicei autorizații care reglementează domeniul audiovizualului din țara noastră să intre în zona noastră legală.

Există dosare în instanțe pe rol. Mai mult decît atît, noi nu putem face. Avem toată priceperea necesară, încercăm să convingem instanțele de judecată că nu pot exista mai multe autorități audiovizuale, chiar dacă este vorba de autonomie teritorială.

Însă, pentru mine este foarte clar că doar prin ascuțirea acestor emoții, dacă doriți, pînă la urmă, nu vom reuși să rezolvăm lucruri. Din această cauză, noi reușim, deși timid recunosc, să purtăm un dialog cu cei care nu doresc deocamdată să intre sub jurisdicția Republicii Moldova și să-i determinăm prin faptul că le propunem diverse modalități prin care vor beneficia de susținere din partea noastră în ceea ce vizează susținerea financiară, în ceea ce vizează suportul de racordare a legislației lor la prevederile Codului audiovizualului. Și sper din tot sufletul, nu o luați ca pe o promisiune, că în anul 2018, cel puțin, această situație să nu mai fie una alarmantă.

Acum în ceea ce vizează accesul la serviciile de radio și de televiziune, vreau să vă spun chiar și cei aflați în proximitatea zonei de securitate, noi nu avem, cel puțin, semnale, dar și din controalele pe care le facem noi, în ceea ce vizează distribuitorii de servicii, mulți se află în zona Ustia, Dubăsari ș.a.m.d., noi nu am semnalat probleme precum că le-ar fi afectate și ar exista anumite interferențe.

Dacă o asemenea problemă există, atunci noi, de comun acord cu cei de la radiocomunicații, cu alte organe de resort, vom încerca să ne clarificăm. Dar dacă există o asemenea problemă, vă rog mult să ne-o semnalati, ca să știm concret arealul geografic care este supus acestor interferențe sau populația din care zone nu are acces la serviciile radio și de televiziune din Republica Moldova.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Spatari,

Vă rog frumos, dacă aveți ... Altă întrebare nu mai aveți.

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, vă rugăm frumos, doamnă Șupac.

Poftiți.

Doamna Inna Șupac:

Două întrebări.

Domnule Vicol,

Am analizat minuțios, presupun ca și toată lumea, raportul dumneavoastră, am văzut că fiecare capitol prezentat aici conține mențiuni cu privire la necesitatea respectării principiilor și valorilor europene și, în special, conținutul Acordului de Asociere. Am citit și informația cu privire la mai multe deplasări ale membrilor CCA la diferite evenimente internaționale, organizate inclusiv de către Consiliul Europei, și reieșind din asta ar fi logic să așteptăm și eu personal am așteptat ca CCA în procesul de avizare a proiectelor de lege ce țin de domeniul respectiv să se ghideze anume de aceste principii și poziții europene, ci nu de curente politice. Că dumneavoastră, doar din start, ați făcut foarte corect, de fapt, să nu vă dăm întrebări politice, dar ce țin de domeniul audiovizualului.

Dar cu mare surprindere, domnule Vicol, am văzut că CCA la pagina 143... am citit toate recomandările și propunerile cu care dumneavoastră ați venit cu privire la proiectul acel vestit din 13 iunie 2017 cu așa-numită lupta împotriva propagandei. Dumneavoastră ați venit cu recomandări și mai dure, am în vedere noțiunea ... introducerea noțiunii „numai” și alte chestiuni, dumneavoastră le cunoașteți foarte bine. Dar, din păcate, domnule Vicol, nu ați menționat, ca și instituție de stat, nimic din acele

opinii ale organelor internaționale și europene ce țin de așa-numită luptă cu propaganda.

Probabil că dumneavoastră cunoașteți că, spre exemplu, doamna Dunja Mijatovic, care, pe acel moment, era reprezentantul OSCE pe problemele legate de libertatea cuvîntului, la moment este deja Comisarul Consiliului Europei pentru respectarea drepturilor omului, care a venit și cu o scrisoare pe numele mai multor autorități, în special și a domnului Candu, în care este scris că interdicția programelor din acele țări care nu au ratificat Convenția europeană este una excesivă și ineficientă. Doamna consideră că este contraproductiv de a încerca limitarea unui punct de vedere prin intermediul legislației excesiv restrictive.

Nu mai vorbim despre faptul că chiar și domnul Ambasador al Statelor Unite ale Americii, domnul Pettit, care a fost prezent la seminarul din data de 15 decembrie 2017, organizat de către CCA, a spus foarte clar, citat: „Nu vom folosi lupta împotriva propagandei ca pretext pentru a închide vocile de alternativă. Mai mult, experții internaționali, precum Consiliul Europei și OSCE, au declarat că interdicțiile extensive nu sînt eficiente în lupta împotriva propagandei rusești”. Citat închis.

Eu, domnule Vicol, vă recunosc, da, eu am înțeles opinia colegilor din majoritatea parlamentară care votează așa cum li se spune de către liderul formațiunii pe care îl reprezintă, dar eu am așteptat în special de oamenii care se prezintă ca fiind oameni apolitici, care respectă legea și Acordul de Asociere, principiile și valorile, am așteptat că în aceste recomandări măcar să le menționați. De ce nu ați făcut acest lucru, domnule Vicol?

Domnul Dragoș Vicol:

Mulțumesc.

Eu cunosc la fel de bine ca și dumneavoastră aceste viziuni care au fost exprimate, le respect în contextul faptului că fiecare demnitar cu funcții înalte, pe care i-ați menționat dumneavoastră, au dreptul la asemenea opinii. Însă, vreau să vă spun că aceste opinii nu sînt unicele la acest capitol, ele fac parte dintr-un conglomerat de opinii și există și alte atitudini în ceea ce vizează contracararea.

Și mai mult decît atît, vreau să vă spun că termenul de propagandă toți reprezentanții societății civile din Republica Moldova încearcă să-l evite. Fiindcă nu există o definiție clară din punct de vedere juridic ce înseamnă propaganda și se referă la manipulare, se referă la dezinformare, la falsuri, la denaturări ș.a.m.d. Aici sînt de acord că se încearcă operarea unor termeni care se suprapun pînă la urmă.

Deci pînă la urmă, aceasta este opinia noastră, a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, și noi ne străduim, vreau să vă asigur, doamnă Șupac, că atunci cînd aplicăm anumite prevederi care vizează securitatea spațiului informațional din Republica Moldova să nu afectăm

acele voci singulare pe care le-ați menționat dumneavoastră, deci noi încercăm foarte atent. Și vreau să vă mai asigur de faptul că sancțiunile pe care eventual le vom aplica, ele vor fi ca ultimă modalitate de atenționare. Până atunci noi vom încerca să ne clarificăm dacă, într-adevăr, este vorba de dezinformare, de manipulare.

Însă, acest aviz vine nu doar din opiniile exprimate de doamna Mijatovic, de alți raportori, pe care i-ați menționat dumneavoastră, există o multitudine și de alți raportori opiniile cărora diferă și care vorbesc de faptul că securizarea spațiului în Europa de Est, în general, trebuie fortificată.

Iar referințele la reprezentanții misiunilor diplomatice, într-adevăr, noi le vom respecta și vom ține cont de faptul ca să nu afectăm libertatea de exprimare.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Precizare, dacă aveți, vă rog frumos, doamnă Șupac.

Doamna Inna Șupac:

Domnule Vicol,

Eu v-am nominalizat niște persoane care nu au venit de pe stradă, eu v-am spus opiniile persoanelor care reprezintă unele instituții sau chiar state, este vorba despre Consiliul European, este vorba despre OSCE, este vorba despre Statele Unite ale Americii. Dacă dumneavoastră numai ce ați spus că ați fost ghidat de opiniile altora, vă rog frumos să reveniți cu un răspuns foarte prompt, cine ar fi aceste persoane?

Și a doua întrebare. Dumneavoastră la întrebarea precedentă a unei colegi de a mele ați dat un exemplu, precum că ați amendat careva televiziuni cu privire la nerespectarea acestei legi respective, este vorba despre „RTR Moldova”, dumneavoastră ați aplicat o amendă în valoare de 50 mii de lei. Și în decizie ... am decizia la mână.

Dar eu vreau să vă zic că, în opinia noastră, a fracțiunii noastre, dumneavoastră personal, dar și membrii CCA, cei care au votat pentru această decizie, dumneavoastră, de fapt, ați venit cu o interpretare a legii. Fiindcă în lege este scris foarte clar că este vorba despre retransmisia programelor realizate de state, iar „RTR Moldova” a venit nu cu un program, dar a încheiat un contract cu cofondatorul acestei instituții de la care procură reportaje care apoi sînt montate tehnic și sînt incluse în buletinele informative autohtone.

Dacă dumneavoastră, domnule Vicol, considerați că trebuie să fie schimbată legea, veniți cu astfel de propuneri. Eu cred că majoritatea parlamentară le va vota. Dar atîta timp cît în lege este scris clar

„programele”, ci nu „secvențele” sau alte noțiuni, dumneavoastră nu aveți dreptul să aplicați astfel de amenzi.

Și întrebarea mea reiese din această decizie care ați dat-o „RTR Moldova”. Prin această decizie dumneavoastră personal ați expus opinia că: „Dumneavoastră aveți grijă de sensibilitatea informației” este un citat „care poate avea un impact deosebit de negativ asupra respectării drepturilor omului, securității statului, consolidării statutului de stat suveran”. Citat închis.

Întrebarea mea este: domnule Vicol, eu vă cunosc de mai mult timp și vă țin minte ca un promotor aprig al statalității moldovenești, cel puțin pînă în anul 2009. Iată eu vreau să vă reamintesc, domnule Vicol, despre existența unei Declarații a Parlamentului Republicii Moldova cu privire la inviolabilitatea suveranității, independenței și neutralității permanente a Republicii Moldova, care a fost adoptată doi ani în urmă, și în care Parlamentul condamnă cazurile tot mai frecvente de declarații publice și acțiuni care se referă, în primul rînd, la contestarea statalității moldovenești și a poporului moldovenesc și în care Parlamentul îndeamnă în special reprezentanții autorităților publice, în special și CCA, să-și unească eforturile în respectarea acestor principii.

Întrebarea este: domnule Vicol, de ce dumneavoastră, ca CCA, nu vă autosesizați în ceea ce ține de promovarea ideii unioniste, se are în vedere unificarea Republicii Moldova cu România, în mai multe posturi de televiziune?

Domnul Dragoș Vicol:

Mulțumesc.

Sînt mai multe întrebări, de fapt. Eu o să încerc, fiindcă mi le-am notat care sînt cele mai importante.

Dumneavoastră ați făcut referință la mai multe foruri importante internaționale. Eu am să fac referință doar la opinia Uniunii Europene, ca să contracarăm balanța și o să-mi spuneți dacă este suficient sau nu. Deci în cadrul Uniunii Europene a fost lansată, în luna martie 2017... '15, îmi cer iertare, o inițiativă de contracarare, în special în țările ex-sovietice, printre care sîntem și noi, a propagandei considerată fiind în creștere în ultimii ani și care a atins cote odată cu anexarea peninsulei Crimeea, comparabilă cu cea din perioada războiului rece.

Pe 18 martie 2015, 28 de șefi de stat și de Guvern i-au pus în sarcina Înaltului Reprezentant al Uniunii Europene pentru Afaceri Externe și Politică de Securitate Federica Mogherini, crearea pînă în luna iunie a unui plan de corectare a dezinformării operate de către instituțiile de propagandă de la Kremlin la care sînt supuse populațiile din fostele state socialiste, dar și din întreaga Uniune Europeană.

În special, prin această inițiativă se urmărește elaborarea și dezvoltarea unei serii de mesaje-cheie, analize, programe, articole și alte materiale de presă de natură să limiteze efectele propagandei provenite din Federația Rusă.

Ulterior, la Bruxelles, a fost creat un grup format din experți în materie din țările membre mandatați să decodifice mesajele de propagandă rusești și să ajute la combaterea lor. În prezent, grupul denumit Serviciul european de acțiune externă „StratCom Task Force” este activ pe câteva site-uri specializate și pe rețelele de socializare.

Nu au existat în spațiul public prea multe informații, vasăzică, despre respectivele chestiuni, însă eu v-am prezentat și opinia unui reprezentant important cum este Comisarul Federica Mogherini, ca să existe nu doar opinia doamnei Mijatovic sau altor instituții, Consiliul European ș.a.m.d., fiindcă mi-ați solicitat să vin cu un exemplu concret cine are altă opinie față de cele care au fost enunțate.

Acum următoarea chestiune în ceea ce vizează aplicarea amenziilor pentru „RTR Moldova”. Nu știu dacă ați avut ocazia, doamnă Șupac, să vedeți ședința cap-coadă a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, noi pentru a exemplifica și pentru a nu lăsa puncte de suspensie, am prezentat 3 reportaje de la postul-mamă „РТР Россия” și, ulterior, am prezentat 3 reportaje cap-coadă de la postul „RTR Moldova”.

Vreau să vă spun că în afară de intro-ul prezentatoarei nu există schimbat absolut nimic, nici microfonul, nici o virgulă, nici absolut nimic. Ori mie mi se pare că s-a folosit, pur și simplu, un tertip, iar a încerca să ne eschivăm de la faptul că am preluat cap-coadă o emisiune propagandistică de la postul „RTR” mie mi se pare cel puțin pueril. Sigur că există posibilitatea ca respectivul post de televiziune să atace în judecată și atunci vom vedea care va fi rezultatul final.

În ceea ce vizează aspectele că noi ar trebui să contracaram diverse curente care vizează unionismul în Republica Moldova, vreau să vă spun că deocamdată, la momentul actual, nu văd, deci nu am o sesizare.

Vreau să-mi explicați, dacă este posibil, pentru mine, concret, ce post de televiziune sau ce program de servicii, să vă autosesizați care face acest lucru, fiindcă eu înțeleg că autosesizarea este o modalitate la fel de validă ca și sesizarea, ca și anumite aspecte. Spuneți-mi și ajutați-mă, dacă nu văd aceste lucruri ca... și o să...

Păi, nu, dar care concret... care este concret, deci să știu, fiindcă au vorbit de ce nu contracarați unionismul. Unde, care, pe ce dată, la care post de televiziune? Concret, oferiți-mi niște lucruri concrete ca să știu de unde să mă apuc, fiindcă să cauți...

Mulțumesc mult.

Mersi. (*Discuții.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Stimată doamnă Șupac,

Nu vă mai dau dreptul la precizare, ați avut întrebări timp de 6 minute, v-am lăsat așa ca să nu... (*Discuții.*) N-aveți dreptul la precizare, fiindcă ați... fiindcă ați consumat timpul.

Vă mulțumim foarte mult.

Aveți respect față de alți colegi care încă nici n-am ajuns la Frațiunea Partidului Socialiștilor.

Vă mulțumesc frumos pentru faptul că sînteți atît de înțelegătoare.

Vă mulțumesc mult. (*Rumoare în sală.*)

În continuare... (*Discuții.*) În continuare, domnul Batrîncea.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Dragoș Vicol:

... Eu am zis că a fost pus în sarcina doamnei Federica Mogherini. (*Rumoare în sală.*)

Doamnă...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Vicol,

Vă mulțumim frumos.

Ascultați întrebarea domnului Batrîncea.

Poftiți.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Vicol,

Într-adevăr, este greu de discutat subiectul activității CCA fără politizarea subiectului, de aceea că și dumneavoastră v-ați referit și ați dat astăzi în plen mai multe calificative politice.

Eu mă voi referi, la fel, la acel subiect al securizării spațiului informațional și la așa-zisa luptă cu propaganda. Iată și dumneavoastră astăzi ați vociferat ideea că trebuie să securizăm spațiul informațional așa ca să nu avem diferite fenomene de manipulari, de... mă rog, abordări ale unor fapte, evenimente.

Am fost chiar și cu dumneavoastră la dezbateri televizate la „Moldova 1”, eu nu am înțeles totuși un singur lucru, dar cine din noi, iată cei care facem politică, inclusiv majoritatea care a votat această securizare, cine sînt acei care dețin adevărul în ultima instanță și care vor da aprecieri definitive

la diferite evenimente politice: ceea ce ar trebui să fie informați cetățenii Republicii Moldova, ceea ce n-ar trebui informați.

Am următoarea întrebare. Deja atunci când seara, mă rog, stăm în fața micilor ecrane, vedem că mai multe posturi deja în loc de... mă rog, emisiune apare că a fost suspendată retransmisia în legătură cu hotărârea CCA, numărul cutare, data cutare. Întrebarea este următoarea. Astăzi noi avem în Parlamentul Republicii Moldova proiectul Codului audiovizualului în redacție nouă, la care dumneavoastră v-ați referit și atunci la „Moldova 1” și care prevede și securizarea internetului. Întrebarea este următoarea: înseamnă că a doua etapă este și limitarea accesului la internet a cetățenilor Republicii Moldova în condițiile în care sîntem pe locul 5 în lume la accesul la internet, în condițiile în care 80% a cetățenilor se informează din internet?

Înseamnă că noi introducem această cenzură și acest control și asupra spațiului, mă rog, universal informațional prin rețelele de socializare, prin internet?

Domnul Dragoș Vicol:

Da... Domnule Batrîncea,

Mulțumesc foarte mult pentru întrebarea adresată.

Înainte de a răspunde propriu-zis, dumneavoastră spuneți, mă întrebați, probabil vă întrebați retoric: cine deține adevărul în ultimă instanță? Sigur că numai Dumnezeu ... acest adevăr în ultimă instanță și dumneavoastră, ca Parlament, și noi, ca CCA, încercăm, în măsura capacităților noastre, să emitem niște supoziții și electoratul bineînțeles că-și va spune cuvîntul în privința veridicității. Dar adevărul suprem nu există.

Acum ceea ce vizează proiectul noului cod, eu sper din tot sufletul, la acest proiect s-a lucrat foarte mult. Există un parcurs sinuos, experții cei mai valoroși din Republica Moldova au participat la elaborarea acestui cod. Noi mai avem și zilele de marțea viitoare și miercurea viitoare discuții aprinse pe marginea definitivării sau introducerii în acest cod a celor mai importante aspecte.

Pînă în prezent ceea ce pot să vă spun, ca să nu mă refer foarte mult la un proiect care deocamdată se află în perpetuă ebuliție, în perpetuă prefacere, CCA nu are printre prerogativele sale absolut nici o tangentă cu mediul online. O să vedem, într-adevăr, fiindcă odată dacă se introduce această responsabilitate cade pe umerii noștri, vreau să vă asigur, domnule Batrîncea, că va trebui să avem și anumite capacități, dar cel mai important, probabil sînteți de acord cu mine, va trebui să delimităm foarte clar faptul astfel încît libertatea de exprimare și condițiile egale pentru toți cei care dețin portaluri, pentru toți cei care dețin site-uri, într-adevăr, să fie conforme cu normele internaționale.

Eu vă asigur din partea mea că voi depune tot efortul, dacă această prerogativă va rămîne în gestiunea instituției noastre, atunci, cu certitudine, ea nu va fi cea care va afecta informarea din diverse surse.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

Domnule Batrîncea,

Vă rugăm, dacă aveți a doua întrebare sau precizare la prima.

Domnul Vlad Batrîncea:

Da, am și a doua întrebare și precizare ulterior.

Domnule Vicol,

Eu am înțeles din răspunsul dumneavoastră că totuși susțineți ideea de securizare a internetului. Nu, bineînțeles, eu mă voi referi și la ceea ce a vorbit antevorbitorul că, într-adevăr, rapoartele instituțiilor internaționale, cum este și Consiliul European, sînt negative la capitolul libertății presei și la capitolul libertății de exprimare și în această situație se combat două lucruri, se combat principiile de bază, normele democratice și se combat cu voința politică de a limita accesul la informație, de aceea că guvernarea consideră că prin limitarea accesului la informație oamenii vor fi mai controlabili din punct de vedere electoral.

Dar bine, trecem la a doua întrebare.

Este și tehnica, dar important... de aceea că sînt în sală și colegii dumneavoastră din CCA. Noi am înregistrat în Parlament un proiect de lege care ține de domeniul audiovizualului și emisiunile în alte limbi, decît limba de stat, de aceea că dumneavoastră ați aprobat o hotărîre... ca denumirile localităților, de exemplu, să fie transmise mot a mot.

Dumneavoastră sînteți doctor în științe, din aceea ce știu, sînteți un om al științei. Și acest proiect ține de respectarea normelor științifice, deontologice, morfologice, sintactice și altor norme, a acelor limbi în care se emit... se realizează emisiuni.

Dacă... vă ofer un exemplu: limba rusă – 30%, ca atare, sondajele arată că 70 la sută din moldoveni preferă emisiunile în această limbă, este realitatea în care trăim și nu trebuie să schimbăm această realitate, așa, violent.

Dar eu, pur și simplu, vă spun că uneori ustură urechile că dumneavoastră, practic, CCA-ul impuneți televiziunile în loc de „дорогие кишиневцы” – „дорогие кишинэуянцы”, în loc de „дорогие бельчане” – „дорогие бэлцэняне”. Și eu vă spun că asta sună chiar... sună chiar urît și nu este științific și noi trebuie să demonstrăm o față civilizată.

Eu, de exemplu, special m-am documentat: atunci cînd, de exemplu, canalul „Franța 5” face emisiuni în limba engleză, ei respectă normele științifice ale limbii engleze, atunci cînd ei fac emisiuni în limba rusă, ei respectă normele științifice ale limbii ruse.

De aceea eu chiar vă chem ca dumneavoastră, cu... iar mă repet, că sînt și colegii dumneavoastră din CCA, ca dumneavoastră să luați în considerare că este un proiect de lege și... Bine, nu este de dorit ca să intervenim aici prin proiect de lege, dar este realitatea care este. Și știu că și ați amendat mai multe televiziuni, de aceea că au utilizat în limba rusă „Кишинев” în loc de Chișinău.

Nu, haideți noi să traducem în franceză, de exemplu, nu Paris, da... nu,... mă rog, dumneavoastră sînteți doctor în științe și eu vă chem ca dumneavoastră (*voce nedeslușită*) să reglementați domeniul, ca să fie științific tradus în alte limbi, conform normelor deontologice a acestor limbi.

Mulțumesc.

Domnul Dragoș Vicol:

Mulțumesc mult.

Eu nu aș vrea, într-adevăr, să cădem în derizoriu. Nimeni nu obligă să declinăm „кишинэуянцы” sau... Putem să spunem, pur și simplu, „жители города Кишинэу”, nu este o problemă.

De ce neapărat insistați ca să declinăm „кишинэуянцы” sau „кахулчане”? „Жители города Кахул”, „жители города Орхей”. Care este problema, dacă vom rosti denumirea corectă în limba băștinașilor? Care este problema dacă vom spune? Și nu vom denatura, și nu vom face echilibristică. Părerea mea este.

În al doilea rînd, într-adevăr... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Dar nu există... Noi ne bazăm, într-adevăr...

Bine.

Domnule Reidman,

Dumneavoastră cunoașteți...

Nu, dar eu... Eu vă respect: și pe domnul Batrîncea, și pe dumneavoastră. Și aveți dreptul la opinie și respect.

Dar vreau să vă spun că această recomandare noi încercăm s-o aplicăm foarte-foarte ușor în sensul ca să nu afectăm anumite spirite, fiindcă eu știu că pot suscita anumite spirite, acolo unde nu este cazul.

Eu m-am uitat că, după aceste atenționări din partea noastră, majoritatea posturilor de televiziune s-au conformat și atunci cînd e prognoza meteo, fiindcă de asta este vorba.

Nu văd nici o problemă dacă vom spune „primarul orașului Orhei Ilan Șor” sau vom spune „primarul orașului Orgheev”, nu văd chiar nici o problemă, că totdeauna nu se schimbă cine este primar acolo de la denumirea orașului, deocamdată, asta vreau să vă spun.

În al doilea rînd, vreau să vă spun despre faptul că dumneavoastră mi-ați adresat o întrebare foarte bună în ceea ce vizează faptul că în limba minorităților sau în alte limbi, decît în limba română, nu sînt alte emisiuni.

Noi avem obligativitatea doar 4 ore din cele 24 pe parcursul zilei să fie în limba română sau limba de stat, cum îi spuneți dumneavoastră.

În rest, nu există nici o interdicție de a exista emisiuni în limba rusă, în limba găgăuză.

Mai mult decît atît, noi în acest an minorităților naționale le-am oferit un suport financiar consistent pentru a produce emisiuni în limba minorităților naționale. Dar le-am spus, ca rugăminte, următoarea precizare: vă rugăm mult, dacă este posibil, ca emisiunile din limba bulgară, găgăuză, rusă să fie subtitrate, poate vrea să se uite și un cetățean al Moldovei, un moldovean vrea să se uite la această emisiune, să fie și în limba română subtitrate. Faceți-o în limba rusă, unica rugăminte care a fost.

În rest, nu există nici un impediment. 4 ore este obligat să facă oricare radiodifuzor emisiuni în limba română. În rest, cîte ore rămîn? Rămîn ore suficiente pentru a difuza emisiuni în alte limbi și mai ales în zonele care sînt preponderent populate de găgăuzi, de ruși, de ucraineni.

Și vreau să vă spun că pentru noi este important ca, nu doar limba, dar și conținutul acestor emisiuni, în afară de limba în care este difuzată, să fie unul conform, să fie unul marcat de toleranță, să fie unul marcat de coeziune și unul care să reprezinte respect reciproc pentru toate... pentru toți cei care locuiesc în țara noastră.

Mulțumesc mult, domnule Batrîncea.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Sîrbu.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule președinte al CCA, (*Rumoare în sală.*)

Știți, se mai întîmplă uneori, de fapt, mai des dimineața noi, toți consumatorii de emisiuni televizate, care mai au timp să mai deschidă televizorul pe la 6 dimineața, la 6.30, atunci cînd se pregătesc să meargă la serviciu și privim cîteva emisiuni. Și nu rareori se întîmplă cînd la

6 dimineața unii radiodifuzori emit emisiuni „Bună seara” sau „O seară frumoasă”. Sau invers, ne gătim de somn pe la orele 12 seara și privim emisiunile „Bună dimineața” sau „Matinalii”.

Întrebarea este în sensul în care noi evident că... o piața audiovizuală locală dezvoltată și securizată, din punct de vedere informațional, nu poate fi privită fără un produs autohton calitativ. Din 1 octombrie 2017 au intrat în vigoare acele prevederi ce țin de cotele de produs autohton local, inclusiv în orele de maximă audiență.

Și nu întâmplător am dat aceste exemple de emisiuni diverse, cu repetări diverse. Și am vrea să vă întreb: în urma monitorizării CCA-ului din 1 octombrie 2017, cum se respectă acele prevederi ale Codului audiovizualului în materia de produs autohton, dacă se respectă, cine nu respectă, ce sancțiuni ați abordat? Și dacă există încă anumite tertipuri din partea unor radiodifuzori să trișeze,... formal să respecte cotele, dar, în realitate, să dea emisiuni în reluare și la 6 dimineața să vedem emisiunea „O seară perfectă”, dar nu emisiunea „Bună dimineața”.

Vă mulțumesc.

Domnul Dragoș Vicol:

Vă mulțumesc și eu.

Într-adevăr, prevederile, care au fost adoptate de către dumneavoastră – Parlamentul Republicii Moldova în aprilie anul trecut și au intrat în vigoare din octombrie cu privire la aspectele enunțate de dumneavoastră, au fost interpretate diferit de către unii radiodifuzori.

Din păcate, pentru a acoperi cele 8 ore de produs autohton, dintre care 6 – în prime-time și 4 – în limba română, s-a recurs la aceste tertipuri de care spuneți dumneavoastră, la aceste repetiții ciclice, la aceste repetări de emisiuni care, după cum menționați dumneavoastră, devin de multe ori hilare, atunci când trebuie să ne trezim, ne trimit la culcare și viceversa. Din acest punct de vedere, eu sper din tot sufletul, asemenea prevedere să se regăsească și ea este în proiectul noului Cod al serviciilor media audiovizuale, în care există o anumită cotă a emisiunilor care pot fi repetate.

Deocamdată radiodifuzorii invocă următorul aspect: repetarea unor emisiuni demonstrează că această emisiune, chipurile, potrivit lor, este una foarte solicitată și telespectatorul dorește s-o revadă, chiar dacă e vorba de „Bună seara”, vrea s-o vadă la ora 5 dimineața ș.a.m.d.

Deci noi nu putem să contracaram deocamdată argumentele lor, pînă nu avem o bază legală care le-ar permite ca repetițiile să poarte un anumit caracter sau să existe un anumit procentaj.

Din ceea ce cunosc eu și colegii mei, în noul proiect al Codului sînt prevăzute anumite obligativități în ceea ce vizează repetarea anumitor emisiuni.

Și răspunsul la cea de-a doua întrebare pe care mi-ați adresat-o dumneavoastră, domnule Sîrbu, într-adevăr, noi am supus unor monitorizări atât posturile de televiziune, cât și posturile de radio. Primul exercițiu a avut loc în toamna anului trecut, în ceea ce vizează posturile de radio – câteva săptămîni în urmă. Și am raportat în cadrul comisiei de specialitate despre rezultatele care au fost înregistrate.

Per ansamblu, ca să nu trec în revistă concret fiecare post de televiziune, posturile de televiziune au încercat să-și onoreze aceste obligațiuni. Chiar dacă în multe cazuri 8 ore sînt respectate, cele 6 ore sînt mai deficitare sau 4 ore în limba română, de asemenea, nu sînt suficiente.

Și atunci noi am încercat să vedem care este situația, per ansamblu, în sensul că, dacă există anumite tendințe care ne demonstrează că totuși există o dorință și nu se eschivează de la respectarea acestei prevederi legale, noi am fost mai condescendenți. În caz contrar, sigur că vor urma și monitorizări repetate care ne vor atesta care este situația de fapt. Însă, vreau să vă spun că din ceea ce urmăresc eu, sînt convins că și dumneavoastră, situația a fost asanată foarte, foarte mult. Au început să apară emisiuni care implică angajarea unor regizori pe plan local, unor ziariști, unor editori, apar, chiar dacă firav, produse, programe de bună calitate, care sînt substituite pentru a acoperi acele emisiuni care erau pînă nu demult retransmise.

Însă, vreau să vă spun un fenomen foarte alarmant. În Republica Moldova, din păcate, există o parte de posturi de televiziune care în afară de inserția a unu, două buletine de știri, retransmiteau, pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, acestor prevederi, practic 80, 90 la sută produs retransmis, indiferent din ce zonă geografică.

Prevederile acestei legi, pe care dumneavoastră, Parlamentul, ni le-ați pus la dispoziție, permit, din punctul meu de vedere, ca să se dezvolte piața audiovizualului din Republica Moldova. Chiar dacă există rezistență din partea multor posturi de televiziune, fiindcă aceste produse necesită, bineînțeles, și o anumită infuzie de capital, de resurse financiare, însă cele mai recente observații din partea noastră demonstrează că deja climatul audiovizualului la majoritatea posturilor de televiziune este unul în consonanță cu noile prevederi ale respectivei legi.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Carpov.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Voce din sală:

Domnul Carp, da.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Carpov.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Eugen Carpov:

Eu vă mulțumesc.

Stimate domnule președinte,

Eu sînt aici. Eu vroiam să vă întreb scurt, în contextul aprobării recenteii legi, așa-numitei Legi anti-propagandă: care este situația și viziunea CCA-ului în raport cu compensarea cu produs autohton a segmentelor care au nimerit în situația sub Legea anti-propagandă? Și, din punctul meu de vedere, ar trebui să găsim noi posibilități pentru a genera produs autohton ca să punem la dispoziția locuitorilor Republicii Moldova. Care e viziunea pentru dezvoltarea acestui segment?

Vă mulțumesc.

Domnul Dragoș Vicol:

Mulțumesc mult, domnule Carpov.

Știți foarte bine că în iulie anul trecut au fost create mai multe subgrupuri tematice care toate la un loc doresc să aducă o notă de îmbunătățire a mass-media din Republica Moldova. Unul din aceste grupuri foarte importante din care facem parte și noi, membrii Consiliului Coordonator al Audiovizualului, vizează tocmai oferirea de facilități fiscale. Bănuiesc că și acest aspect este unul foarte important la care v-ați referit dumneavoastră. Fiindcă odată cu dispariția anumitor emisiuni retransmise, bineînțeles că aveți perfectă dreptate, va trebui acest gol, aceste, să nu le zic, curențe, dar acest gol să fie substituit prin produse autohtone și bineînțeles că trebuie stimulate posturile de televiziune.

Și eu aș dori să acord o atenție deosebită posturilor care activează în regiuni, ele au nevoie de cea mai mare susținere și ajutor din partea noastră, inclusiv a legiuitorilor care trebuie să le pună la dispoziție diverse mecanisme și facilități fiscale. Fiindcă de bine, de rău în municipiul Chișinău și în Bălți, piața de publicitate nu este una incipientă, există acces la această piață și misiunea noastră, cînd zic a noastră, mă refer la cea a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, este să vă sensibilizăm ca să introduceți în cadrul legal aceste prevederi care ne vor putea ajuta să oferim aceste ajutoare, prin care posturile, radiodifuzorii regionali să se poată dezvolta.

Eu m-aș referi, domnule Carpov, la aceste facilități fiscale, care le-ar permite să se dezvolte și nu ar fi un impediment pentru ei în a-și produce propriile programe și propriile emisiuni.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Carpov,

Dacă aveți precizare sau a doua întrebare.

Domnul Eugen Carpov:

A doua întrebare. Vă rog frumos să vă referiți parțial, colegii au abordat subiectul, dar eu aş vrea să dați anumite detalii referitor la acoperirea regiunii transnistrene cu capacitățile radio și tele-difuzorilor de pe malul drept al râului Nistrului, care e aproximativ procentajul și ce face CCA pentru a extinde această acoperire pentru informarea mai plenară a locuitorilor și cetățenilor Republicii Moldova din stînga Nistrului cu surse media de aici?

Domnul Dragoș Vicol:

Domnule Carpov,

Este o preocupare a mea, în primul rînd, și a colegilor mei, civică, într-adevăr, ca și cetățenii din stînga Nistrului care sînt și ei, de asemenea, cetățeni ai Republicii Moldova să poată beneficia de acces la informație din partea autorităților legale din Republica Moldova.

Vreau să vă spun că, din păcate, demersurile noastre și acțiunile noastre trebuiau să fie concertate și vor fi concertate de comun acord cu demersurile autorităților din Republica Moldova în ceea ce vizează apropierea acelor două maluri ale Prutului. Noi nu putem face ca și organ colegial mai mult decît se face pe această dimensiune per ansamblu.

Există foarte multe restanțe la acest capitol. Nu ne putem lăuda prin faptul că am încercat să avansăm foarte mult. Există o pondere nesemnificativă de acces la informații și la posturi de radio și de televiziune.

Eu nu aş vrea să mă scuz sau să mă eschivez de la un răspuns, însă în lipsa unor progrese substanțiale, mă rezum la faptul de a spune că noi și în continuare vom pune umărul ca atunci cînd apropierea celor două maluri se va face pe diverse domenii, să nu uităm și de domeniul audiovizualului. Din păcate, mult prea puțin s-a făcut la capitolul acesta, din partea noastră, mă refer.

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos, ultima precizare, domnule Carpov.

Domnul Eugen Carpov:

Doar o scurtă precizare. Ați menționat două maluri ale Prutului, probabil...

Domnul Dragoș Vicol:

... ale Nistrului.

Domnul Eugen Carpov:

Ați avut în vedere două maluri ale Nistrului, ca să fie clar pentru cei care ne ascultă.

Domnul Dragoș Vicol:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Domnul Eugen Carpov:

Și vreau să menționez doar că eu cunosc pe segmentul radio, noi avem o acoperire suficient de bună, aproape că totală pe regiunea transnistreană din partea unor radiodifuzori.

Domnul Dragoș Vicol:

Mă refeream la posturile TV, din păcate.

Domnul Eugen Carpov:

Dar TV este mult mai slab. Și din punctul acesta de vedere încurajez CCA să vină și cu inițiative proprii, dar și coordonate cu structurile guvernamentale care se ocupă de reglementarea conflictului transnistrean, pentru a găsi soluții de extindere a acoperirii TV pentru zona regiunii transnistrene.

Vă mulțumesc.

Domnul Dragoș Vicol:

Obligatoriu vom ține cont și vă mulțumim pentru această sugestie.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, doamnă Mironic, vă rugăm, poftiți.

Doamna Alla Mironic:

Mulțumesc.

Domnule președinte,

Eu atent am ascultat raportul dumneavoastră. În privința controlului este clară poziția dumneavoastră. Am două întrebări în privința conținutului.

И для того чтобы соблюсти вот это языковое наше отношение, я задам вам два вопроса на русском языке.

Первый вопрос – правда, депутат уже его поднял – в отношении русского языка и других языков, которые в наших передачах... вы сказали, что только 4 часа на румынском языке...

Domnul Dragoș Vicol:

Obligatoriu...

Doamna Alla Mironic:

А остальные 20 часов – на каких языках?

Domnul Dragoș Vicol:

În care limbă dorește radiodifuzorul. Este obligat 4 ore să emită în limba română, în rest, 20 de ore, ținând cont... dar cu condiția să respecte 8 ore de produs autohton, 6 în prime-time. 4 ore trebuie să le facă minimum.

Doamna Alla Mironic:

Конечно, я хотела бы уточнить в процентном отношении, если можно.

И второй мой вопрос. На Парламенте очень бурно обсуждалась стратегия отношений между общественными организациями и государственными организациями. Я хотела бы задать такой вопрос. Скажите, пожалуйста, какие программы отражают жизнь 1/5 части населения – это пожилые люди, пенсионеры, и насколько в перспективе (это было в 2017 году) насколько в перспективе в рамках этой стратегии, которая была представлена госпожой Булигой, это предусмотрено на последующие годы?

Может быть, пересмотреть? У нас очень много кулинарных программ. Я не знаю, конечно, для кого они, но анализируя их как хозяйка, я могу сказать, что эти кулинарные программы очень дорогие. И для той части населения, которая питается непосредственно дома, я думаю, не все они подходят, особенно для 1/5 части нашего населения.

Если можно, ответьте, пожалуйста, на эти вопросы.

Domnul Dragoș Vicol:

Mulțumesc. Mulțumesc frumos, Alla Cazimirovna, pentru întrebările adresate.

Vreau să vă spun că nu doar în limba rusă, ci în majoritatea limbilor minorităților naționale. Chiar vreau, îndeosebi pentru dumneavoastră, fiindcă e foarte important să știți, avem o încercare din partea unui distribuitor de servicii să deschidă niște servicii media audiovizuale într-un sat în limba poloneză. Și noi am salutat lucrul acesta. Am salutat lucrul acesta, fiindcă nu știam că există localitate în Republica Moldova în care locuiesc preponderent sau dacă nu preponderent populație cu origini poloneze. Și acest lucru noi l-am încurajat. După cum v-am prezentat în raport că avem și un post de televiziune pentru o minoritate romă, care, de

asemenea, ne-am bucurat că încercă să-și promoveze idealurile, tradițiile respective.

În ceea ce vizează responsabilitatea noastră, a tuturor, față de persoanele în etate. Vreau să vă spun că noi avem o colaborare foarte bună cu o parte din cei care doresc să se adreseze la noi prin campanii sociale în care noi chiar nu demult am recomandat tuturor radiodifuzorilor plasarea la posturile de televiziune și radio, poate ați văzut și dumneavoastră, niște clipuri destinate persoanelor în etate, prin care să nu fie înșelate atunci când își perfectează testamentul, atunci când se duc la notariat, atunci când au de perfectat tot felul de acte. Aceste campanii sociale sînt adresate, în primul rînd, persoanelor în etate, care trebuie să beneficieze de acest suport din partea statului.

Noi, în general, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, implementăm politica de promovare a unor campanii sociale care să vizeze un spectru cît mai larg de persoane, începînd de la nou-născuți prin acele modalități de a circula împreună cu părinții în mijloacele auto că trebuie să poarte centura de siguranță și ajungînd pînă la persoanele în etate care trebuie să-și cunoască drepturile și care trebuie să fie protejate. Din acest punct de vedere deci noi mai ...

Dar trebuie să vă spun un lucru foarte important, că ați amintit de emisiunile cu caracter culinar sau altele, de modă ș.a.m.d. Noi nu avem dreptul să ne implicăm în politica editorială, ei își fac ... vasăzică, în funcție de preferințele telespectatorilor, în funcție de așteptările celor care se uită sau îi ascultă, își fac propriul lor program. Deci noi nu ne implicăm în politica editorială, dar susținem emisiuni de interes public prin concursuri. Iată cînd este vorba de emisiunile cu caracter public, atunci noi le susținem prin concursuri, îi finanțăm ș.a.m.d.

Deci, săptămîna viitoare, noi o să promovăm, de asemenea, dacă o să aveți posibilitatea o să urmăriți, o serie de spoturi sociale care vin în ajutorul persoanelor în etate, al minorităților naționale, dar și al tuturor categoriilor.

Și aici n-aș vrea să fac asocierea între persoanele în etate și cele care au deficiențe de văz și auz, dar vreau să vă spun ca un lucru foarte important. Noi în premieră, săptămîna trecută, am amendat, și cînd zic am amendat, nu-i vorba de a mă lăuda, un post de televiziune pentru faptul că avînd obligativitatea să pună în colțul ecranului limbajul mimico-gestual al unei persoane, a recurs la un tertip, a pus un robot acolo, care el dă din mîini și mișcările lui nu arată absolut nimic.

Și, din păcate, deci am apelat la Asociația respectivă a invalizilor care au această deficiență și ei ne-au zis că, într-adevăr, nimeni nu poate descifra gesturile pe care le face această persoană. În plus, ca bătaia de joc să fie mai mare, el a fost pus foarte mic, în care să nu vadă absolut nimic. Și acolo apare un robot care gesticulează fără ca semnele lui să reflecte nimic

din ceea ce spune, din ceea ce rostește dictatorul respectiv. Am amendat acest post, deși, vă spun încă o dată, nu-mi face plăcere. Fiindcă orice amendă aplicată de CCA imediat este raportată la faptul că este îngrădită libertatea de expresie și atunci avem și noi această dilemă. Poate nu mai amendăm pe nimeni și așteptăm pînă responsabilitatea civică o să crească pînă la un nivel în care nu vom fi nevoiți să amendăm pe nimeni.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Doamnă Mironic,

Dacă aveți ultima precizare?

Doamna Alla Mironic:

Вы объяснили и есть надежда на то, что внимание к этой категории людей будет более заботливое, но хотелось бы, чтобы передачи носили не только информационный характер, чтобы была возможность у этой категории людей высказать свою позицию. И особенно замечание, что только к 9 Мая – одна-две передачи о ветеранах Великой Отечественной войны, как будто в течение всей остальной годовой жизни таких категорий нет.

Поэтому я думаю, в рамках даже того распоряжения, которое вышло 16 марта и опубликовано в «Мониторул Официал», что мы начинаем подготовку к 75-й годовщине великой Победы и 73-й годовщине Победы в этом году, серия программ будет несколько расширена.

Domnul Dragoș Vicol:

Eu împărtășesc îngrijorarea dumneavoastră, stimată doamnă Mironic, și sînt ferm convins de faptul că aceasta este o modalitate în plus pentru toți radiodifuzorii ca să se preocupe mai constant de problemele pe care le-ați abordat dumneavoastră.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Și ultima intervenție, domnule Carp, vă rugăm frumos.

Domnul Lilian Carp:

Domnule Vicol,

Noi, practic, și în comisie am discutat despre subiectul de securizare a spațiului informațional și atunci noi am spus despre faptul că anumite televiziuni au fost amendate și s-a văzut acest lucru, însă noi avem anumite televiziuni regionale, sînt și la Bălți, și la Comrat ș.a.m.d., unde continuă să

aibă loc această retransmisie, da, în limba rusă, însă anumite acțiuni, pentru a putea preveni acest lucru, nu au loc. Eu nu am văzut în rapoartele dumneavoastră că aceste televiziuni locale, așa, să fie trase la răspundere pentru faptul că încalcă acele modificări sau prevederi în lege în ceea ce privește securizarea spațiului informațional.

Nu de alta, dar se creează impresia la noi fix ca în proverbul acela: „Cei patru apostoli erau trei: Luca și Matei”. Adică, din patru care încalcă, noi, de fapt, îi pedepsim doar pe doi. Deci cum se face acest lucru că aceste televiziuni locale care încalcă mai departe legislația sau retransmit, ele nu sînt trase la răspundere?

Domnul Dragoș Vicol:

Mulțumesc, domnule Carp.

Vreau să vă spun sincer că am început cu granzii, n-am ajuns încă la dînșii. În sensul că legea a intrat în vigoare la data de 12 februarie, există o procedură prin care noi trebuie să le oferim dreptul la replică, mai există anumite controale prin care ei, din păcate, și nu pot să spun de ce, cam află cînd venim noi, deși controalele sînt inopinate, și au grijă ca să mai facă anumite modificări. Deci totul este transparent și, pînă ajungem la ei, de multe ori informația este diseminată nu știu de unde ș.a.m.d., dar vom ajunge cu certitudine. Legea a intrat în vigoare și cu certitudine.

Și vreau să vă mai asigur și de faptul că atunci cînd vom ajunge și vom aplica prima amendă, dacă pentru granzi, pentru unii, de exemplu, nu va fi semnificativă, pentru ei asta va duce la dispariția respectivului post de televiziune. Asta nu este temerea mea și nu-i treaba mea, ei trebuie să respecte legislația, aveți perfectă dreptate. Răspunsul meu este simplu, n-am reușit și încă nu am ajuns. Legea a intrat în vigoare din 12 februarie, am încercat să-i convocăm, să le explicăm modalitățile de aplicare ale acestei legi, fiindcă erau diverse. Ei, de exemplu, se leagă de cuvîntul „programe” și cuvîntul „programe” ei îl iau din Codul audiovizualului ad litteram, pe cînd cuvîntul „programe”, din punctul meu de vedere, este unul generic și presupune neretransmiterea oricărui produs din țările respective.

Deci există foarte multe interpretări și ei vor încerca, cei care încearcă să eludeze legea, să se folosească de această modalitate pentru a ieși uscați din apă, n-o să le permitem.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Precizare, domnule Carp, vă rugăm frumos.

Domnul Lilian Carp:

Domnule Vicol,

Într-adevăr, eu înțeleg de ce se întîmplă în aceste regiuni o asemenea abordare. Pe de-o parte, noi trebuie să venim și cu propuneri pentru a ajuta

acele televiziuni locale pentru a produce produs autohton în limba maternă, în limba găgăuză dacă vorbim în Găgăuzia. Din păcate, n-am venit nici noi cu o abordare mai amplă, da. Eu v-am spus și atunci în cadrul comisiei. Există o emisiune destul de bună atunci la „Moldova 1” „Unda Bugeacului”, era o programă în limba bulgară, în limba găgăuză. Acum e clar că ea a dispărut de la „Moldova 1”.

Totodată, avem aceste televiziuni locale, însă noi trebuie cumva să ne gândim în așa o modalitate fie că anumite facilități fiscale, fie pentru o anumită perioadă instruirea unor persoane care pot produce emisiuni în limba maternă. Trebuie să ne gândim, fiindcă în caz contrar ei... în proces gol cu emisiuni preluate din Federația Rusă.

Acum a doua întrebare în ceea ce privește protecția copiilor. Deci noi acum avem și am văzut că este și în raport la dumneavoastră, dar nu este suficient, avem mai ales în prezentarea știrilor și sînt folosite mai ales știri cu conotație negativă, sînt folosite imaginile unor copii fără acordul părinților, ceea ce este greșit.

O altă problemă este abordarea unor probleme de suicid. Acum se mai văd unele televiziuni mai apelează la specialiști, la psihologi în domeniu și mai comentează, însă unele uneori arată fața familiei care a trecut prin această tragedie ș.a.m.d. Deci noi cumva... vreau să aflu care au fost acțiunile întreprinse din partea CCA pentru a putea preveni asemenea situații, ca să putem, în primul rînd, proteja copiii de asemenea tip de informație negativă, așa, care este, dar și în ceea ce privește elucidarea suicidului în televiziune... către televiziune.

Domnul Dragoș Vicol:

Mulțumesc foarte mult.

O întrebare foarte importantă.

Mulțumesc foarte mult.

Eu o să încerc la primul comentariu al dumneavoastră cîteva secunde și, ulterior, să desfășor mai larg a doua chestiune. Deci în ceea ce vizează emisiunile cu tematică sau dedicate minorităților naționale aveți perfectă dreptate, însă această chestiune trebuie abordată biplan.

Noi facem seminare cu radiodifuzorii din zona de Centru, separat cu cei din zona de Nord și cu cei din zona de Sud, în care încercăm să instruim ceea ce spuneți dumneavoastră, să le oferim toate posibilitățile necesare ca să se dezvolte. Unica chestiune din partea unora este că trebuie să dorească și ei.

Radiodifuzorul public din Găgăuzia ne-a scris, ne-a expediat o scrisoare prin care ne-a spus că are angajat un singur vorbitor în limba română. Le-am spus că sîntem dispuși să le ajutăm prin intermediul IPNA „Teleradio-Moldova” să le punem la dispoziție buletine de știri, emisiuni

tematice, emisiuni ș.a.m.d., ca să-și dezvolte inclusiv limba lor proprie ș.a.m.d.

Deci așteptăm din partea lor o reacție adecvată, ca să dorească și ei, să nu vină de la centru această inoculare a unor prevederi pe care ei nu ar dori ipotetic să le accepte, pe de o parte. Deci trebuie să existe ca în valsul vienez – reciprocitate, un pas din partea noastră, un pas din partea lor. Noi sîntem dispuși să facem doi, cu condiția să nu-i călcăm pe picioare, bineînțeles, dar sîntem dispuși.

Dar avem dorința ca și ei să fie receptivi și să dorească acest lucru, fiindcă ultima dată o rumoare foarte mare a trezit faptul prin care i-am obligat și le-am spus: atunci cînd faceți emisiuni despre bucătăria găgăuză, bulgară ș.a.m.d., faceți-o în limba bulgară sau găgăuză, numai nu în altă limbă. Și acest lucru deci, bineînțeles, a trezit foarte multă rumoare.

Acum ceea ce privește protecția minorilor, credeți-mă, vă rog mult, am avut multiple cazuri la acest capitol în care i-am amendat, și cazul celei mai recente, cazul minorei de la Strășeni, și cazul în care au apărut copii cu fața ... fără acordul părinților, și cazul de suicid pe care l-ați menționat dumneavoastră.

Eu aștept în continuare responsabilizarea civică a posturilor de televiziune care se află în permanență în goană după senzațional și atunci calcă în picioare și demnitatea umană, și intimitatea, și alte lucruri care țin de deontologie și țin, pînă la urmă, de bunul simț.

Îi vom amenda de atîtea ori cît legea ne va permite, însă nu se ascunde problema în acest fapt. Deci în momentul în care arată niște chestiuni în care vizează minorul pe care-l situează în ipostaze degradante sau descalificante, trebuie să conștientizeze faptul că este vorba despre un minor. Deci noi vom încerca să ținem cont de sugestiile dumneavoastră, să fim mai vocali.

Eu acum nu aș vrea să trec în revistă, fiindcă nu-mi face plăcere să-mi aduc aminte de aceste cazuri, dar au fost nenumărate decizii din partea noastră prin care am amendat posturi de televiziune, indiferent de conotația sau de vectorul în care se implică ei. Trebuie să fim mai vocali, trebuie să-i determinăm.

Și noi am avut un seminar cu jurnaliștii și editorii, în decembrie anul trecut, la care a fost prezent și ambasadorul Statelor Unite și domnul Peter Michalko și expres le-am evocat acele considerațiuni, acele practici și bune maniere europene care trebuie să situeze copilul într-o protecție, într-o zonă zero, dacă doriți, de protecție, să nu-i fie afectate drepturile și să nu fie supus unor condiții degradante sau mutilante.

Eu sper din tot sufletul că și abordarea dumneavoastră din plenul Parlamentului va constitui un element în plus pentru responsabilizarea radiodifuzorilor.

În ceea ce ne privește pe noi, eu vă asigur de faptul că vom fi foarte duri, fiindcă dacă în alte cazuri putem să mai așteptăm, să le oferim credit de încredere în ceea ce vizează protecția minorilor, aici vom aplica necondiționat și fără nici un fel de reținere prevederile legale care, din păcate, probabil sînteți și dumneavoastră de acord, sînt prea blînde și poate ar fi cazul ca noul proiect al Codului serviciilor media audiovizuale să le indicăm cu mai multă aspiritare.

Mulțumesc foarte mult.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Aici se încheie sesiunea de întrebări-răspunsuri.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Vicol.

Domnul Dragoș Vicol:

Și eu vreau să mulțumesc înaltului Plen pentru posibilitatea și atenția cu care am fost ascultat și să vă urez succese în activitatea dumneavoastră ulterioară, mai ales că este vorba despre un an cu multe evenimente.

Mulțumesc mult.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Într-adevăr, un an cu multe evenimente. Și vă dorim și noi succese și dumneavoastră, și echipei cu care sînteți astăzi aici, alături de noi.

Și în continuare, îl rog să vină la tribuna principală pe domnul Hotineanu, președintele Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, cu avizul comisiei și, bineînțeles, și cu prezentarea proiectului de Hotărîre cu privire la raportul anual al Consiliului Coordonator al Audiovizualului, proiectul nr. 44 pe care, la fel, o să vă rugăm să-l prezentați.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Onorate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat, în ședință publică, raportul Consiliului Coordonator al Audiovizualului cu privire la activitatea instituției în anul 2017.

Urmare a examinării raportului, comisia constată că pe parcursul anului 2017, CCA a activat în dezvoltarea pieței audiovizualului libere, pluraliste și concurențiale. În perioada de referință au fost convocate 34 de ședințe publice în cadrul cărora au fost adoptate 246 de decizii care au fost publicate pe pagina web a CCA.

La data de 1 ianuarie 2018, pe piața serviciilor audiovizuale erau înregistrate 183 de licențe audiovizuale și autorități de retransmisie, dintre care 67 reprezentanți distribuitori de servicii, 61 pentru serviciile de televiziune, 55 pentru radiofonice.

În condițiile modificării legislației în vigoare și prin colaborare cu Ministerul Economiei și Infrastructurii, inclusiv cu Întreprinderea de Stat „Radiocomunicații,” a organizat concursul suplínirii capacității Multiplexului A pentru difuzarea de programe în sistemul digital terestru și testare în municipiul... în municipiu, 12 programe de televiziune, 3 posturi de radio.

Implementarea în practică a trecerii la difuzarea de programe în sistemul digital terestru a fost stabilită pentru data de 1 martie 2020 prin adoptarea Legii nr. 8/2018.

Pe parcursul perioadei de referință, CCA a monitorizat 37 de radiodifuzori, fiind descifrate 10 mii 409 ore de emisie.

În baza sesizărilor parvenite la Consiliu, au fost monitorizate 21 posturi de televiziune și de radio cu descifrarea a 96 de ore de emisie. Pentru nerespectarea normelor legale din domeniul audiovizualului, CCA a sancționat 24 de radiodifuzori, aplicând 60 de sancțiuni.

Deopotrivă, întru asigurarea accesului populației la serviciile de programe și în scopul supravegherii respectării cadrului legislativ în activitatea distribuitorilor de servicii, pe parcursul anului 2017, CCA a monitorizat activitatea a 75 de distribuitori de servicii din municipiul Chișinău, Bălți, UTA Găgăuzia și din 30 de raioane.

În acest context, au fost sesizate organele afacerilor interne privind activitatea ilegală a 3 rețele clandestine de retransmisie a posturilor TV și s-a solicitat sancționarea persoanelor care se fac vinovate.

Cheltuielile financiare în anul 2017 ale CCA au fost aprobate în sumă de 10 milioane de lei, inclusiv 7 milioane din resurse generale și 3 milioane din contul veniturilor colectate.

În situația din 31 decembrie 2017, bugetul CCA a fost realizat în mărime de 9 milioane de lei sau 87%. Motivul neexecutării integrale a veniturilor planificate este condiționat de neacumulările veniturilor colectate. Ponderea cea mai mare din totalul cheltuielilor au deținut-o cheltuielile pentru retribuirea muncii în proporție de 58%.

În cadrul dezbaterilor, membrii comisiei au expus unele obiecții și propuneri pe marginea raportului prezentat. Menționăm printre acestea atitudinea diferențiată față de unii radiodifuzori care încalcă legislația în vigoare, monitorizarea insuficientă a conformării radiodifuzorilor prevederilor actelor normative privind promovarea produsului propriu și cel autohton.

Urmare a dezbaterilor, comisia, cu votul majorității – 6 „pro”, 2 „împotrivă”, a avizat favorabil raportul de activitate al CCA în anul 2017 și prezintă avizul respectiv.

Vă mulțumesc.

Acesta este avizul comisiei ca rezultat al audierilor publice...

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos, doar procedural să **prezentați și proiectul de Hotărîre nr. 44 din 22 februarie 2018** și după aia o să răspundeți la întrebări, dacă vor fi din sală.

Domnul Vladimir Hotineanu:

În baza audierilor publice a raportului pentru activitate, anul 2017, a fost inițiat și întocmit un proiect de Hotărîre cu privire la raportul anual al Consiliului Coordonator al Audiovizualului pentru anul 2017 care conține 4 articole.

Eu aș da citire, cu toate că există la domnii deputați.

Și primul articol prevede luarea de act asupra raportului Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

Articolul 2. – Consiliul Coordonator al Audiovizualului, în termen de o lună de zile, va analiza propunerile înaintate de deputați astăzi în plen pe marginea raportului în cauză și va prezenta Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media modalitățile de realizare a acestora.

Articolul 3. – Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, în contextul controlului parlamentar, va monitoriza activitatea CCA-ului privind implementarea prevederilor Codului audiovizualului și a propunerilor înaintate de deputați pe marginea raportului.

Articolul 4. – Prezenta hotărîre intră în vigoare în momentul adoptării.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Și acum întrebări în adresa domnului Hotineanu.

Vă rog frumos, domnule Apostol, poftiți.

Domnul Ion Apostol:

Domnule președinte al comisiei,

Vreau să vă întreb dacă în cadrul comisiei dumneavoastră ați abordat o astfel de problemă? Văd că azi aici nu a răsunat acest subiect. Avem așa o problemă – calitatea limbii române în emisiuni și în traducerea filmelor de origine străină.

Cunoaștem foarte bine că... cunoașteți... era și filmul după romanul lui Ilf și Petrov „12 scaune”, unde un episod cineva spune: „Паниковски, брось гуся” și traducerea era: „Panikovschi, zvîrle gîsca”. Cam așa suna. Sau știți, vine unul și spune: „Noroc, băieți! Unde-i Hitler?” „S-a dus la buncher”. Cam așa erau traduceri făcute în limba noastră română, ca să demonstreze că limba noastră nu are mijloace... și nu-i frumoasă ca să... Înțelegeți de ce era vorba?

De aceea eu vă întreb și eu urmăresc, seară de seară, nu din plăcere mare, dar urmăresc unele posturi TV – „RTR”, „NTV”, „Accent TV” care transmit filme rusești și... unde traduceri se fac cu titre și acolo, cînd citești titrele, îți pui mîinile în cap... nu reflectă absolut sensul ceea ce vorbesc actorii în acest... (*Rumoare în sală.*)

În acest sens, vreau să vă întreb: s-a făcut ceva? Ce se întreprinde în acest sens ca să rezolvăm această problemă?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Stimate domnule deputat, (*Voce nedeslușită din sală.*)

Eu vreau să vă spun că... eu vă rog, eu vă rog, sînt în proces de a răspunde domnului deputat.

În ultimii ani, într-adevăr, CCA-ul are progrese la acest domeniu și este în centrul activității Consiliului Coordonator al Audiovizualului și respectarea calității transmiției emisiunilor și a limbii folosite în procesul,... inclusiv a limbii române.

Dar eu îl voi ruga pe domnul Dragoș, fiindcă dumnealor au și ședința CCA-ului consacrată acestui domeniu, ca să vă aducă la cunoștință...

Domnul Andrian Candu:

Domnule președinte Vicol,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Dragoș Vicol:

Domnule Apostol,

Dumneavoastră ați enunțat cîteva exemple.

Pe mine m-a oripilat un alt exemplu: un post de televiziune, n-o să-i dau numele, în limba rusă spunea: „У меня от покойного мужа остались две гравюры”. Iar traducerea cum credeți că era? „De la răposatul meu soț mi-au rămas două gravide”. (*Rîsete în sală.*)

Noi efectuăm, periodic, împreună cu Institutul de Filologie al Academiei de Științe a Moldovei, monitorizări sub aspectul respectării patrimoniului cultural-lingvistic. Au existat și în trecut asemenea monitorizări și noi le vom continua, astfel încît să încercăm... ca să nu existe asemenea derapaje, fiindcă ele, într-adevăr, sînt unele nu numai supărătoare, dar nepermisibile. (*Gălăgie în sală.*)

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Deliu.

Vă rugăm.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Eu nu am întrebări.

Eu am niște propuneri cu referire la hotărîre, dacă se acceptă. Deci în titlul hotărîrii propun excluderea sintagmei „anual al”, deci textul va fi: „...cu privire la raportul Consiliului Coordonator al Audiovizualului pentru anul 2017”.

Dacă-i anual, e clar lucru...

Domnul Vladimir Hotineanu:

Acceptăm, acceptăm.

Domnul Tudor Deliu:

Așa. Următoarele, propun schimbarea articolelor... „În temeiul articolului 128 din Regulamentul Parlamentului și al celui din Codul audiovizualului” cu locurile să le schimbăm.

Respectiv, la articolul 1, iarăși, sintagma „anual al” se exclude. La articolul 2, propun o nouă redacție: „Consiliul Coordonator al Audiovizualului, în termen de o lună de zile, va analiza propunerile înaintate de deputați pe marginea raportului în cauză și va prezenta Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media un plan de acțiuni pentru realizarea acestora”. Nu măsuri, dar un plan de acțiuni se prezintă.

Și, respectiv, aceeași modificare la articolul 4: „Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, în contextul controlului parlamentar, va monitoriza activitatea Consiliului Coordonator al Audiovizualului privind implementarea prevederilor Codului audiovizualului și a planului de acțiuni de realizare a propunerilor înaintate de deputați pe marginea raportului”. Acestea sînt propunerile. Dacă se acceptă...

Domnul Vladimir Hotineanu:

Domnule deputat,

Vă mulțumesc pentru observațiile care le-ați făcut. Ele vor fi luate în considerare la redactarea finală a acestui proiect de hotărîre.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc foarte mult.

Și, în continuare, ultima intervenție – domnul Boțan.

Poftiți.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule președinte,

Vreau să întreb: dacă în timpul audierii acestui raport în cadrul ședințelor s-a discutat despre faptul că prevederile legale ale Republicii Moldova trebuie aplicate uniform pe întreg teritoriul republicii? Este evident că este mai puțin posibil în zona ocupată, pe care se află forțe militare de ocupație. (*Rumoare în sală.*)

Dar principala atribuție fiind supravegherea respectării legislației în domeniul audiovizualului pe teritoriul Republicii Moldova, vreau să întreb: cum s-a discutat acest fapt, dacă s-au evidențiat anumite probleme, în special, în unitatea teritorială administrativă autonomă Găgăuzia? Deoarece... din informațiile de care dispunem, în acest teritoriu legislația Republicii Moldova, practic, este ignorată.

Cum și-a făcut datoria în acest sens autoritatea competentă, ce soluții a propus pentru a contracara acest fenomen?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Stimate domnule deputat,

Nu numai CCA-ul, dar și comisia a atenționat unitatea teritorială administrativă cu referire la tentativa de a-și avea un nou Cod al audiovizualului în UTA Găgăuzia.

Noi acum... eu zic, situația care a fost e în timpul trecut. Noi sîntem în pragul unui nou proiect al Codului audiovizualului, vom avea discuțiile respective, avem instituită comisia parlamentară privind ajustarea legislației cu UTA Găgăuzia. Și eu sper că în noul Cod vom prevedea aceste întrebări, ca ele să fie reflectate în conformitate cu legislația Republicii Moldova și asta va fi luat în considerare.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Domnule Boțan,

Vă rog frumos.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc.

Totuși, n-am înțeles, din răspunsul dumneavoastră, ce soluții s-au propus în acest sens.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Soluția principală este noul Cod în care vom include respectivele măsuri.

Domnul Roman Boțan:

Să înțeleg că actualele reglementări nu pot fi aplicate?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Actualele reglementări deja sînt în timpul trecut.

Noi avem situația care a fost în 2017 și doar constatăm: s-a încercat, CCA-ul a muncit, a lucrat, dar am avut situația care o avem.

Noi trebuie să prevedem pasul înainte, asta ar trebui să fie.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc pentru răspuns.

Vreau să doresc succes autorității competente. Și fie ca legislația... pentru ca legislația Republicii Moldova să fie aplicată uniform în toată... pe tot teritoriul Republicii Moldova, așa cum prevede Constituția.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt întrebări.

Cer scuze, cer scuze, este.

Domnule Dudnic,

Vă rog frumos.

Domnul Corneliu Dudnic:

Da, domnule Președinte.

O să am mai mult o constatare, decît o întrebare, dacă îmi permiteți.

Хочу напомнить некоторым коллегам о том, что на территории Республики Молдова действует Закон об особом правовом статусе, который был проголосован нашими коллегами абсолютным большинством в 1994 году. Согласно этого закона Народное Собрание Гагаузии имеет все компетенции принимать нормативные акты, которые действуют на территории автономии. (*Gălăgie în sală.*)

Так вот, хочу проинформировать вас, уважаемый коллега, что – еще раз говорю – исходя из редакции Закона об особом правовом статусе, Народное Собрание приняло Закон о телевидении и радио на

территории Гагаузии. И там прописано абсолютно все, что имеет право делать тот или иной оператор на территории автономии.

Если говорить о несоответствии законодательства, то я считаю, что, скорее всего, законодательство Республики Молдова и Кодекс о телевидении и радио не соответствуют местным законам, которые приняло Народное Собрание. Вот это мое мнение.

Спасибо большое.

Domnul Vladimir Hotineanu:

... Un răspuns fenomenal.

Nu mai comentez...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Înainte de a încheia dezbaterile la acest subiect...

Vă mulțumim foarte mult, domnule Hotineanu.

Înainte de a încheia dezbaterile pe acest subiect și a trece la procedura de vot, avem sesiunea luărilor de cuvânt. (*Rumoare în sală.*)

Și cu primă înscriere este domnul Odnostalco. Vă rugăm frumos. Nu?

Domnule Carp,

Și dumneavoastră tot aveți? Aici aveți luare de cuvânt?

Secretariatul nostru a greșit ceva, probabil.

Poftim, domnule Carp.

Aveți 7 minute la dispoziție, poftiți.

Domnul Lilian Carp:

Doamnelor și domnilor deputați,

Să spunem cu mîna pe inimă, cu adevărat, raportul CCA-ului din acest an este cu mult mai bun de ceea ce a fost înainte și aici pot să îl felicit pe domnul Vicol, este mult mai consistent. Chiar pentru prima dată apare în acest raport și amendarea unor holding-uri, care pînă acum nu au avut loc. Clar că există lucruri pozitive, dar... dacă nu ar exista acest „dar”, poate că nici nu ieșeam în fața dumneavoastră.

Este important ca noi să ajutăm CCA-ul să atragă atenția la cîteva subiecte pentru viitor, ca să avem și un raport mai bun, dar și o activitate mai bună a acestei instituții, de aceea voi atrage atenția la cîteva puncte.

Prima – despre respectarea moralității umane. Nu știu cum dumneavoastră, dragi deputați, dar atunci cînd stai cu telecomanda în mînă și butonezi de la un canal de televiziune sau altul, auzim aceleași știri care încep cu șmecherul Plahotniuc, fugarul Țopa, interlopul primar de Bălți

Usatîi ș.a.m.d. Aceasta, de fapt, este, după mine, o încălcare a respectării moralității și aici, dragi membri ai CCA-ului, cumva trebuie să atrageți atenție ca știrile din Republica Moldova să intre în hotarele, limitele bunului simț. Lupta politică este lupta politică, dar adresarea sau informarea populației nu ar trebui să înceapă cu un asemenea conținut de la bun început, fiindcă nu este nimeni în drept, decît judecata, să ne spună cine este bandit, cine trebuie să stea la pușcărie, cine este interlop și fugar ș.a.m.d. Acest lucru trebuie, clar că, să-l facă organele de drept.

A doua problemă la care aș vrea să atrag atenția este asigurarea echilibrului pluralismului politic. Da, noi cunoaștem că televiziunile din Republica Moldova, dar și nu numai, au o anumită simpatie față de anumite partide politice sau lideri politici, fiind și finanțate. Noi cunoaștem că vreo 17 televiziuni din Republica Moldova au legătură directă, fiind proprietarii aici în Parlamentul Republicii Moldova, nu fiind în afara acestei clădiri, dar aici, în cadrul acestei clădiri, nu mai vorbim despre lideri de partide care finanțează direct și folosesc aceste televiziuni ca instrument de propagandă. Și folosesc anume cuvîntul „de propagandă”, fiindcă marea problemă, pe lîngă faptul că trebuie să ne securizăm spațiul informațional din Republica Moldova, noi avem menirea să vedem dacă propaganda locală noi putem s-o oprim. Că nu de alta, ne ferim de... sau încercăm să limităm propaganda de dincolo, așa să spunem noi, în afara hotarelor, dar avem micii noștri „Știriț” care au grijă, da... 17 sau cum acolo „momente ale primăverii” sau cum se traduce, ca să nu fac așa... Deci avem grijă aici pe loc, înlăturăm propaganda dinafară și atunci ai noștri au grijă să spele creierele.

În acest context, aș avea o rugămintă față de CCA pentru a atrage o atenție deosebită în ceea ce privește combaterea propagandei locale. Și nu în zadar colega mea a menționat despre faptul că în referendumul din 2019 am văzut două holding-uri care foarte clar... 2017, cer scuze, au bătut, și au bătut, și au bătut într-un subiect electoral, care nici nu i-au dat voie să participe în plină campanie electorală. Și atunci, în fața noastră avem o nouă campanie din data de 20 mai și atunci vom vedea, cine, cum, vor schimba tomberoanele, vor face drumurile ș.a.m.d. sau vom ajunge iarăși să batem într-un singur punct ca să avem pe cine trebuie în funcția necesară prin cucerirea minții și viziunii oamenilor.

Al treilea subiect la care vreau să atrag atenția, este vorba despre produsul autohton și aici mă refer la aceste televiziuni locale. Nu știu de ce încearcă să existe această reticență a unor televiziuni locale despre faptul că, vezi Doamne, de ce nu ne permite să transmitem emisiuni în limba rusă sau preluate din Rusia. Dar de ce nu ne punem problema să avem emisiuni locale în limba bulgară sau în limba găgăuză? Deci asta este marea problemă și aici avem obligația morală... de la Chișinău să găsim acele posibilități ca să ajutăm, fiindcă nu au de unde să cunoască cine le oferă anumite lor posibilități sau anumit ajutor pentru a putea crea aceste

emisiuni în limba lor maternă. Și aici aș dori ca CCA-ul, poate, să intervină mai prompt cu anumite pîrghii pentru a putea permite acestor televiziuni locale să dezvolte produs autohton în limba minorităților din Republica Moldova. Nu de alta, dar se creează impresia că noi avem minorități doar care vorbesc limba rusă, dar ce facem cu cei care vorbesc găgăuza, bulgara, ucraineana și alte minorități care locuiesc în Republica Moldova.

Acum o să mă refer la această protecție a copiilor. Da, am adresat această întrebare, dar vreau să vă spun, atunci cînd deschidem știrile și ne uităm, o să vedem că... nu o să găsim un buletin de știri în care să nu existe, cel puțin, o știre în care tinerii sau copiii, adolescenții din Republica Moldova trebuie să fie protejați de această știre. Noi în fiecare zi avem că s-au tăiat, s-au bătut, s-au ucis, l-au spînzurat, l-au înecat, l-au scos, l-au violat. Fără să luăm în considerare cum noi protejăm acești copii de această informație, fiindcă, din păcate, această informație nu întotdeauna servește pentru a demonstra o realitate. Ea, din păcate, uneori servește și ca exemplu. Da, s-a putut de furat, s-a putut de spînzurat – de ce să nu facem și noi acest lucru?

În acest context, mai multă atenție la conținutul știrilor care se fac în Republica Moldova pentru a evita un asemenea conținut și a proteja copiii noștri de această violență, uneori, care se propagă sau care se promovează prin buletinele de știri.

În rest, în linii generale, vreau să spun că mai este încă mult de lucru, dar se vede și o creștere a calității a acestui raport față de acele rapoarte care erau înainte – de 20 sau 30 de pagini. Avem un raport mult mai consistent care are aproape 200 de pagini, atît de bun și pentru prima dată apar, v-am spus, și unele televiziuni care sînt protejate de către unii politicieni din Republica Moldova.

În rest, succes și sper ca să atrageți atenția la recomandările pe care le-am făcut.

Mersi mult.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Aici se încheie și runda de luări de cuvînt. Trebuie să trecem la procedura de vot.

Și de aceea rog frumos Secretariatul să anunțe toți deputații să revină în sala plenului. La fel, vă rugăm frumos, șefii de fracțiuni, secretarii de fracțiuni, anunțați toți colegii să revină în sala plenului.

Luăm 5 minute pauză pînă la procedura de vot, ca să revină toți în sala plenului. Anunțați colegii, vă rugăm frumos.

P A U Z Ă

*

DUPĂ PAUZĂ

Domnul Andrian Candu:

... vă rugăm foarte mult să ne dați prezența în sală înaintea votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 24.

Sectorul nr. 2 – 33.

Sectorul nr. 3 – 20.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Sînt 77 de deputați în sală. Majoritatea simplă este de 39 de voturi. Să trecem la procedura de vot.

Se supune votului adoptarea proiectului de Hotărîre cu privire la raportul anual al Consiliului Coordonator al Audiovizualului pentru anul 2017. Este vorba despre proiectul cu numărul de înregistrare 44 din 22 februarie 2018.

Domnul Deliu a făcut cîteva propuneri, pe care înțeleg că comisia o să le accepte și o să lucreze la ele din punct de vedere al redacției.

Cine este pentru a adopta acest proiect de hotărîre, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut adoptarea proiectului hotărîrii, astfel acesta fiind adoptat.

Vă mulțumim foarte mult colegilor de la Consiliul Coordonator al Audiovizualului, succese vă dorim. Va fi, într-adevăr, un an complicat, sensibil din punct de vedere mai ales politic și din cauza asta, cu siguranță, va avea efecte și asupra activității pe care o desfășurați.

Domnule Vicol,

Dacă vreți să vă adresați plenului, vă rog frumos.

Domnul Dragoș Vicol:

Mulțumim foarte mult pentru susținerea acordată.

Ceea ce pot să vă promit eu împreună cu colegii mei, că noi vom depune tot efortul necesar care se conține în actele normative și legislative ca în Republica Moldova alegerile să le câștige cetățenii și nu televiziunile.

Mulțumesc frumos.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, succese și realizări frumoase să aveți și dumneavoastră cu colegii atît din cadrul Consiliului Coordonator al Audiovizualului și colegii care v-au însoțit nemijlocit și astăzi.

Dragi colegi,

Trecem la următorul subiect de pe ordinea de zi, și anume **Moțiunea simplă asupra politicii interne în domeniul sănătății și protecției sociale a populației, realizate de ministrul sănătății, muncii și protecției sociale, doamna Svetlana Cebotari. Este proiectul cu numărul de înregistrare 91 din 20 martie 2018.**

Și înainte de a trece nemijlocit la examinarea și dezbateră acesteia, în mod tradițional noi avem regulile pe care noi le respectăm la dezbateră unei moțiuni și este vorba despre: raportul doamnei ministru în cazul de față, care, probabil, va fi 15–20–30 de minute, cît considerați de cuviință, după care urmează sesiunea de întrebări-răspunsuri – 60 de minute, după care urmează avizul comisiei de specialitate, în cazul de față al Comisiei protecție socială, sănătate și familie, după care urmează runda de luări de ... întrebări și răspunsuri în privința, bineînțeles, a comisiei, după care sînt luările de cuvînt din partea fracțiunilor – cîte un reprezentant și, ulterior, se pune la vot moțiunea simplă.

Dacă sînteți de acord cu un astfel de scenariu, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Scenariul respectiv a fost aprobat.

Rugăm frumos, doamnă ministru, să veniți la tribuna principală. Numai o clipă. Avem procedură, sigur.

Și între timp de procedură, vă rog frumos, domnule Lupu, poftiți.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

În legătură cu această nouă, că e a treia sau a patra moțiune simplă, inițiată de colegii noștri din Frațiunea Partidului Socialiștilor, am studiat minuțios experiența în acest sens în activitatea Parlamentului și am atras atenția că această paradă a moțiunilor nu este altceva decît o simplă repetare, un „copy-paste” din experiența anului trecut. Un an în urmă se întîmpla același lucru, una după alta, cam în perioada lunilor mai–iunie. Nu contest dreptul juridic al colegilor noștri, fiindcă ei acțiunează în strictă conformitate cu normele regulamentare inițiind asemenea moțiuni.

Însă, unde nu pot fi de acord este partea de conținut, fiindcă aceasta a doua paradă a moțiunilor simple se întîmplă într-un context politic foarte clar în ajunul alegerilor pentru municipiul Chișinău și cel puțin eu, cît și

colegii din Frațiunea PDM vedem aici un sens deja deloc ascuns, este o acțiune speculativă, de interes politic, electoral, or, noi nu dorim să participăm în cadrul unor asemenea acțiuni. În consecință, ne exprimăm dezacordul și nu participăm în cadrul examinării pe acest motiv a acestei moțiuni ordinare. Frațiunea Partidului Democrat va părăsi sala și îndeamnă colegii noștri din majoritatea parlamentară să urmeze acest exemplu.

Și pe final vreau să atrag atenția tuturor colegilor la efectele juridice ale unui asemenea pas. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, care a fost aplicată de mai multe ori aici, în această sală, lipsa de cvorum în cadrul examinării pe ordinea de zi a fie moțiunii simple, fie a moțiunii de cenzură, se consideră a fi caducă, adică picată, dacă în sală nu este prezent cvorumul.

Asta a fost ultima remarcă înainte de a ruga colegii să urmărim declarația făcută, colegii de la PDM, și dacă cei din majoritatea parlamentară sînt de acord, noi plecăm.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

(Deputații din Frațiunea Partidului Democrat din Moldova părăsesc Sala de ședințe în semn de protest.)

Domnul Andrian Candu:

Domnule Carpov,

Vă rog frumos.

Domnule Carpov.

Domnul Eugen Carpov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

În numele Grupului Parlamentar Popular European, vreau să anunț că socialiștii sau Frațiunea Partidului Socialiștilor utilizează în permanență două tactice. Una este înaintarea moțiunilor simple. Și a doua este părăsirea sălii de ședințe în formă de protest.

Chiar ieri am văzut că Partidul Socialiștilor a părăsit ședința în plen, pentru că a considerat necesar să facă acest lucru. Eu cred că metodele respective sînt valabile și pentru alte frațiuni și grupuri parlamentare. Din acest motiv, pentru a nu face jocul Partidului Socialiștilor, noi nu vom participa la dezbaterile acestei moțiuni.

Vă mulțumesc.

(Deputații din Grupul Parlamentar Popular European părăsesc Sala de ședințe în semn de protest.)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Să așteptăm puțin colegii care și-au declarat protestul în cazul de față și plecarea din sală. Rog atunci să ... (*Rumoare în sală.*) Numai puțin, domnule Batrîncea. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Novac,

Dacă toți democrații s-ar duce din sala plenului, cine o să vă mai dea cuvîntul? (*Rumoare în sală.*) Cum spuneți dumneavoastră, „cnopca” ceea nu funcționează de la sine.

Domnul Batrîncea,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Vlad Batrîncea:

Stimați colegi,

Conform aceleiași jurisdicții constituționale, moțiunea simplă reprezintă un act asupra controlului asupra activității Guvernului, o posibilitate de a discuta politicile Guvernului Republicii Moldova în diferite domenii ale politicii interne și externe și este o posibilitate a aborda în mod special unele probleme sensibile. Țin să vă menționez că pînă la alegeri încă mai este mult, dar deja „retrăiți” de fiecare dată.

Moțiunea noastră a fost inițiată înainte de 1 aprilie, ziua în care vor fi indexate pensiile, ziua în care se discută mai multe probleme sociale și probleme din domeniul sănătății. Am vrut să vă propunem o discuție sinceră asupra mai multor probleme de ordin social și din domeniul sănătății. La sigur ține de responsabilitatea Parlamentului să examineze asemenea subiecte și la sigur sînt probleme de importanță națională și trebuie să le examinăm nu doar în anul electoral, dar practic în fiecare săptămînă.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

Domnul Vlad Batrîncea:

Considerăm acest... această părăsire a sălii drept o frică față de poporul Republicii Moldova, față de mediatizarea mai multor subiecte sociale, mai multor probleme pe care le avem în domeniul social, în sistemul de pensionare, în sistemul sănătății și este o posibilitate firească să audiem raportul doamnei ministru.

Doamna ministru a venit pregătită să ne informeze despre situația în domeniul social și în domeniul de sănătate. Respectiv, considerăm că guvernarea se teme să discute sincer, deschis aceste probleme.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Dragi colegi,

Eu am să vă rog frumos totuși să vedem dacă există cvorum în sală.
(*Rumoare în sală.*)

Vă rugăm frumos, numărătorii, pe sectoare...

Numărătorii,

Pe sectoare, vă rog frumos.

Domnule Odnostalco,

Vă rugăm frumos, prezența pe sectorul nr. 1. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Odnostalco,

Vă rugăm frumos, prezența pe sectorul nr. 1.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 20.

Domnul Andrian Candu:

20?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 6.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr. 2 – 6. Și...

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 9. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Sînt... Cer scuze, rectificare sectorul nr. 2.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 7.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Sînt 36 de deputați în sală. Sînt 36 de deputați în sală, nu există cvorum.

Într-adevăr, **în baza deciziilor Curții Constituționale, Moțiunea simplă se consideră astfel respinsă prin neexistența cvorumului.**

Bineînțeles, de procedură o să vă dau posibilitatea să vă expuneți, doar că o să închid și ședința imediat după asta.

Vă rog frumos, domnule Apostol, poftiți.

Vă mulțumim frumos.

Succese în activitatea pe care o aveți, doamnă ministru.

În continuare...

Domnul Ion Apostol:

Stimați colegi,

Astăzi, încă o dată s-a dovedit că asistăm la o farsă. Farsa continuă, cercul continuă, guvernarea, împreună cu autorii moțiunii de cenzură, s-au înțeles pentru a sustrage atenția cetățenilor de la problemele care sînt în societate. Și faptul că au ieșit din sală demonstrează lașitatea și complicitatea cu Partidul Socialiștilor.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnul Ion Apostol:

O zi bună.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Deliu,

Vă rog frumos.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Sînt nevoit să constat că asistăm iarăși la niște jocuri politice, iar guvernarea încearcă să se justifice de criticile opoziției, uitînd că există subiecte care ar trebui analizate fără partizanat politic.

Sistemul de sănătate și cel de protecție socială trebuie analizate exclusiv prin prisma criticii impactului pe care îl au asupra cetățenilor a problemelor care există și afectează viața lor de zi cu zi.

Ne pare rău că n-am putut să discutăm astăzi constructiv și să venim poate cu unele propuneri de îmbunătățire în sistemul de educație, încă o dată repet, fără partizanat politic, ci, pur și simplu, să ne expunem durerile care există în acest sistem.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Și ultima intervenție, doamna Bodnarenco.

Vă rog.

Doamna Elena Bodnarenco:

Mulțumesc.

Оценку действующей власти народ Республики Молдова дает в ходе опросов общественного мнения, и 95% считает, что страна движется в неверном направлении. 75% граждан нашей страны живут ниже минимального прожиточного уровня, 5000 медицинских работников подали заявления на увольнение. Как бы ни пыталась сегодняшняя власть уйти от ответственности за то, что они делают с народом Молдовы, – ответить все равно придется, рано или поздно, а выборы покажут, насколько четкой будет эта оценка.

Мы сожалеем, уважаемые господа демократы в лице господина Канду, о том, что вы сегодня банально испугались. Это плохой ход. Политически этот ход вам принес сегодня минус.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Bodnarencu,

În calitate de replică, vreau să vă spun că, regulamentar, o fracțiune poate să ia astfel de decizie. Ați luat foarte multe decizii de acest gen, ați plecat din sala plenului. Este și asta o decizie politică pentru a nu... sau a dejuca planurile opoziției atunci când se abuzează, au considerat colegii din Partidul Democrat.

Vă mulțumesc foarte mult.

Nu există cvorum. Încheiem ședința de astăzi.

Moțiunea astfel este picată.

Și ne vedem săptămîna viitoare.

O zi bună în continuare și un bun sfîrșit de săptămîină.

Sedința s-a încheiat la ora 12.22.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Secția pentru lucrările plenului Parlamentului
din cadrul Direcției generale documentare
parlamentară a Secretariatului Parlamentului*